

รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ

โดย

นายภูมิวิรินทร์ ใจบุญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

FANTASTIC BEASTS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts VISUAL ARTS

Silpakorn University

Academic Year 2022

Copyright of Silpakorn University

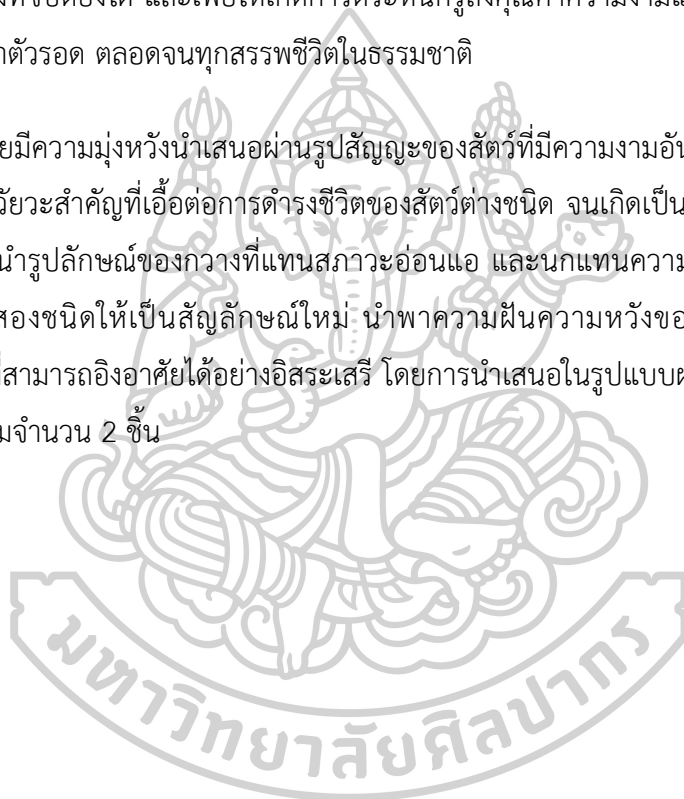
640120019 : ทศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : สัตว์ผสม, จินตนาการ, รูปลักษณ์

นาย ภูมिवรินทร์ ใจบุญ: รูปลักษณ์สัตว์ผสมในจินตนาการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
หลัก : รองศาสตราจารย์ วิริยญา ดวงรัตน์

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด รูปลักษณ์สัตว์ผสมในจินตนาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอถึงการสร้างรูปสัตว์ผสม มุ่งเน้นความงามทางรูปทรง 3 มิติ เพื่อให้โลกแห่งจินตนาการ เกิดเป็นความจริงที่จับต้องได้ และเพื่อให้เกิดการตระหนักรู้ถึงคุณค่าความงามและความสำคัญของสัตว์ที่ต้องดิ้นรนเอาตัวรอด ตลอดจนทุกสรรพชีวิตในธรรมชาติ

โดยมีความมุ่งหวังนำเสนอผ่านรูปสัญลักษณ์ของสัตว์ที่มีความงามอันเป็นเอกลักษณ์พิเศษ มาผสมกันกับอวัยวะสำคัญที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ต่างชนิด จนเกิดเป็นความสมดุลของรูปทรง 3 มิติ ด้วยการนำรูปลักษณ์ของกวางที่แทนสภาวะอ่อนแอ และนกแทนความเป็นอิสระภาพ เพื่อหลอมรวมสัตว์ทั้งสองชนิดให้เป็นสัญลักษณ์ใหม่ นำพาความฝันความหวังของผู้อ่อนแอโดยบินสู่โลกจินตนาการที่สามารถอิงอาศัยได้อย่างอิสระเสรี โดยการนำเสนอในรูปแบบผลงานสร้างสรรค์ทางด้านประติมากรรมจำนวน 2 ชิ้น

640120019 : Major VISUAL ARTS

Keyword : FANTASTIC BEASTA, FANTASY, APPEARANCE

MR. Phoomwarin JAIBOON : Fantastic beasts Thesis advisor : Associate Professor Wiranya Duangrat

Thesis Created The Imaginary Appearance Of Hybrid Animals With A Purpose To Present Hybrid Animal Formations Focusing On The Beauty Of 3d Modeling, Making Imaginary Worlds A Tangible Reality And Raising Awareness Of The Beauty And Importance Of Animals That Must Survive. And All Creatures In Nature.

Intended To Be Represented By Animal Symbols With A Unique Aesthetic. Come With The Vital Organs That Are Good For Life. Different Animals By Bringing The Appearance Of A Deer Representing A State Of Weakness, Until The Balance Of 3d Shapes And A Bird Representing Freedom Merge The Two Animals Into A New Symbol Fly With The Dreams And Hopes Of The Weak To A Fantasy World Where They Can Stand Freely. Present 2 Sculptures As Creative Works.

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุนทร ใจบุญ และ คุณแม่บุรินทร์ ใจบุญ ตลอดถึงน้องชาย ที่คอยเป็นแรงผลักดันทั้งทางด้านทุนทรัพย์ และกำลังใจ กำลังกาย ให้ข้าพเจ้าได้ทำในสิ่งที่ข้าพเจ้ารัก จนสำเร็จการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต

ขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่สร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ ขอบคุณสถานที่แห่งนี้ ที่เปรียบเสมือนบ้านที่พร้อมต้อนรับและให้ความอบอุ่น ให้สถานที่สร้างสรรค์ผลงาน

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ วิริยญา ดวงรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ชูศักดิ์ ศรีขวัญ ตลอดจนอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาศิลปะไทยที่คอยช่วยเหลือให้ความรู้ ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ข้อคิดสร้างสรรค์ จนถึงกระบวนการทำงาน ตลอดถึงการใช้ชีวิต

ขอบพระคุณผู้สนับสนุนผลงานศิลปะทุก ๆ ท่านที่ สนับสนุนผลงานข้าพเจ้า ให้สามารถมีกำลังทรัพย์นำมาয়ระดับความรู้ในระดับปริญญาามหาบัณฑิต

ขอกราบขอบพระคุณผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้เอ่ยนาม ที่เคยให้ความช่วยเหลือและคอยให้คำแนะนำในเรื่องการทำงานและขอขอบคุณเพื่อน เป็นกำลังใจที่ดีให้กันตลอดมา ขอบพระคุณครับ

นาย ภูมिवรินทร์ ใจบุญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญรูปภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	6
แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	7
วัตถุประสงค์ของการดำเนินการสร้างสรรค์.....	7
สมมติฐานของการศึกษา.....	7
ขอบเขตของการดำเนินการสร้างสรรค์.....	8
ขั้นตอนการศึกษา.....	8
วิธีการศึกษา.....	9
แหล่งข้อมูล.....	10
อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า.....	10
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	11
สัตว์.....	12
อิทธิพลจากธรรมชาติผ่านกายภาพของสัตว์ที่นำมาเป็นต้นแบบ.....	12
สัตว์ผสมที่ปรากฏในอุดมคติแบบตะวันออก.....	14
สัตว์หิมพานต์.....	14
สัตว์วิเศษในวรรณกรรมไทย.....	16
สัตว์วิเศษในวรรณกรรมจีน.....	17

การศึกษาทวิวิธีการในการสร้างรูปลักษณ์ของสัตว์หิมพานต์ กรณีศึกษา ศาสตราจารย์สุรศักดิ์ เจริญวงศ์.....	18
สัตว์ผสมที่ปรากฏในอุดมคติแบบตะวันตก	19
สัตว์พิเศษในตำนานปกรณัม.....	19
อิทธิพลทางด้านศิลปกรรม.....	21
การศึกษาทวิวิธีการผสมผสานรูปลักษณ์ของสัตว์เข้ากับความเชื่อ กรณีศึกษา อาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ	21
การศึกษาทวิวิธีการผสมผสานรูปลักษณ์ของสัตว์เข้ากับความเชื่อ กรณีศึกษา ภาพยนตร์เรื่อง Fantastic Beasts	23
บทที่ 3 ทวิวิธีและการดำเนินการสร้างสรรค์.....	25
แนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน	26
รูปแบบของการสร้างสรรค์.....	26
วิธีการดำเนินงาน.....	27
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	31
ขั้นตอนการเผยแพร่ผลงาน.....	45
วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน.....	45
เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ	46
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์.....	56
วิเคราะห์เนื้อหา เรื่องราวในผลงานสร้างสรรค์.....	57
วิเคราะห์พัฒนาการด้านขั้นตอนและการสร้างสรรค์ผลงาน.....	57
วิเคราะห์พัฒนาการด้านรูปแบบของผลงาน.....	58
วิเคราะห์พัฒนาการเกี่ยวกับเทคนิควิธีการ.....	59
วิเคราะห์ภูมิหลังและสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน.....	59
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	73
สรุปผลการสร้างสรรค์.....	73

รายการอ้างอิง..... 75

ประวัติผู้เขียน..... 76

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพแสดงลักษณะความงามความอ่อนโยนของกวางดาว	13
ภาพที่ 2 ภาพแสดงลักษณะทางกายภาพที่มีขนปกคลุมของแกะ	13
ภาพที่ 3 ภาพแสดงลักษณะจังหวะขณะกำลังบินของนกอินทรี	14
ภาพที่ 4 ภาพแสดงรูปลักษณะของกิเลน สืบค้นจาก หนังสือศิลปะการเขียน สัตว์หิมพานต์	16
ภาพที่ 5 ภาพแสดงรูปลักษณะของสินธพที่ สืบค้นจาก หนังสือศิลปะการเขียน สัตว์หิมพานต์	16
ภาพที่ 6 ภาพแสดงรูปลักษณะของมฤคิหค สืบค้นจาก หนังสือศิลปะการเขียน สัตว์หิมพานต์	17
ภาพที่ 7 ภาพแสดงรูปลักษณะของ กิเลน ตามแบบศิลปกรรมจีน	18
ภาพที่ 8 ภาพแสดงรูปลักษณะ ของ กริฟฟิน	19
ภาพที่ 9 ภาพ ฮิปโปกริฟ สืบค้นจาก หนังสือ สัตว์พิสดารจากเทพนิยาย	20
ภาพที่ 10 ภาพ บาซิลิสก์กับเพียงพอน	20
ภาพที่ 11 ภาพแสดงผลงานประติมากรรมของ อ.ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ ชื่อผลงาน กามา	22
ภาพที่ 12 ภาพแสดงผลงานประติมากรรมของ อ.ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ ชื่อผลงานโอโตกานุสาวรีย์..	22
ภาพที่ 13 ภาพ ตัว นิฟเฟลอร์ จากภาพยนตร์ Fantastic Beast	23
ภาพที่ 14 ภาพ ตัว ฉันเดอร์เบิร์ด จากภาพยนตร์ Fantastic Beasts.....	24
ภาพที่ 15 ภาพร่างผลงาน 2 มิติ หาความเป็นไปได้ที่จะสร้างผลงาน 3 มิติ กริปโป no.1.....	29
ภาพที่ 16 ภาพร่างผลงาน 2 มิติ หาความเป็นไปได้ที่จะสร้างผลงาน 3 มิติ กริปโป no.2.....	29
ภาพที่ 17 ภาพประติมากรรมผลงาน 3 มิติ ก่อนขยาย กริปโป no.1	30
ภาพที่ 18 ภาพประติมากรรมผลงาน 3 มิติ ก่อนขยาย กริปโป no.2	30
ภาพที่ 19 สแกนขยาย โดยผ่านกระบวนการสแกนโฟม กริปโป no.1	32
ภาพที่ 20 เข้าเครื่องสแกน ในคอมพิวเตอร์ กริปโป no.1.....	32
ภาพที่ 21 โฟมที่สแกนออกมาแล้วเป็นรูปแบบ 3 มิติ กริปโป no.1.....	33

ภาพที่ 22 ทาซีผังเพื่อเตรียมปั้นดินน้ำมันลงบนผลงานกริปโป no.1.....	33
ภาพที่ 23 ปั้นดินน้ำมันลงบนผลงานกริปโป no.1	34
ภาพที่ 24 ปั้นเก็บรายละเอียดดินน้ำมันลงบนผลงานกริปโป no.1	34
ภาพที่ 25 ปั้นแต่ง เก็บรายละเอียดใบหน้า ขนปีก กริปโป no.1	35
ภาพที่ 26 เมื่อเสร็จแล้ว จึงตัดปีกตัด ขาเพื่อให้ง่ายต่อการทำพิมพ์ กริปโป no.1	35
ภาพที่ 27 กระบวนการเทพิมพ์ยางลงบนตัวและครอบปูนทำพิมพ์ กริปโป no.1.....	36
ภาพที่ 28 เทเรซินลงในแม่พิมพ์ผลงานที่ได้เพื่อหล่อเป็นผลงานจริง กริปโป no.1.....	36
ภาพที่ 29 จัดแต่งและประกอบผลงาน ก่อนทำสี กริปโป no.1	37
ภาพที่ 30 พ่นสีขาวด้วยสี montana กริปโป no.1.....	37
ภาพที่ 31 ผลงานเสร็จสมบูรณ์ พร้อมติดตั้งบนฐาน กริปโป no.1.....	38
ภาพที่ 32 โฟมที่สแกนมาแล้วเตรียม ขึ้นดินน้ำมัน กริปโป no.2.....	39
ภาพที่ 33 ทาซีผัง ลงบนตัวชิ้นงานโฟมที่ขยาย กริปโป no.2	39
ภาพที่ 34 ปั้นดินน้ำมันลงบนซีผังเพื่อเก็บรายละเอียดผลงาน กริปโป no.2.....	40
ภาพที่ 35 พ่นสเปรย์เคลือบลงบนตัวผลงานที่มีรายละเอียดผลงาน เพื่อเตรียมทำพิมพ์ กริปโป no.2	40
ภาพที่ 36 ตัดผลงานเพื่อเตรียมทำพิมพ์โดยตัดส่วนที่ยื่นออกมา กริปโป no.2	41
ภาพที่ 37 กั้นดินน้ำมัน ใส่ส่วนที่ต้องการ เพื่อทำพิมพ์ กริปโป no.2.....	41
ภาพที่ 38 หลังจากกั้นดินน้ำมันแล้ว เทยาง ลงเพื่อให้เกาะแม่พิมพ์ กริปโป no.2	42
ภาพที่ 39 ครอบปูนลงบนแม่พิมพ์ยางซิลิโคน กริปโป no.2.....	42
ภาพที่ 40 ลงเรซินลงบนแม่พิมพ์ยางซิลิโคน ประกอบแล้วรอแห้ง กริปโป no.2.....	43
ภาพที่ 41 ประกอบเรซินที่แห้งแล้วเข้าด้วยกันแล้วจัดแต่งประกอบผลงาน โดยใช้โครงสร้างเหล็กเป็นแกนกริปโป no.2	43
ภาพที่ 42 พ่นสีขาว montana เพื่อให้ตัวงานเป็นสีขาว กริปโป no.2.....	44
ภาพที่ 43 ผลงานเสร็จสมบูรณ์พร้อมติดตั้ง กริปโป no.2.....	44

ภาพที่ 44 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 กริปโป.....	48
ภาพที่ 45 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 กริปโป.....	49
ภาพที่ 46 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 กริปโป.....	50
ภาพที่ 47 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 กริปโป.....	51
ภาพที่ 48 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 กริปโป	52
ภาพที่ 49 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 กริปโป	53
ภาพที่ 50 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 กริปโป	54
ภาพที่ 51 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 กริปโป	55
ภาพที่ 52 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	62
ภาพที่ 53 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	62
ภาพที่ 54 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	63
ภาพที่ 55 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	63
ภาพที่ 56 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5.....	64
ภาพที่ 57 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6.....	64
ภาพที่ 58 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	65
ภาพที่ 59 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	66
ภาพที่ 60 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	67
ภาพที่ 61 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	68
ภาพที่ 62 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	69
ภาพที่ 63 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	70
ภาพที่ 64 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	71
ภาพที่ 65 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	72

บทที่ 1

บทนำ

ความงามของรูปร่างรูปทรงนั้นถือกำเนิดขึ้นมาในธรรมชาติ เป็นสิ่งที่มนุษย์เราสามารถมองเห็นและรับรู้ได้ด้วยตาเปล่าและกายสัมผัส ผู้สร้างสรรค์เล็งเห็นถึงคุณค่า และความพิเศษสวยงามผ่านทางกายภาพของสัตว์ที่มีความสง่างามทางรูปร่างรูปทรง 3 มิติ ซึ่งดูแปลกตาและแตกต่างกันไปตามแต่ละสายพันธุ์ รูปร่างรูปทรงอันเป็นรูปลักษณ์เฉพาะที่มีความอ่อนช้อย อ่อนโยน แต่ดูดีดัดเข้มแข็งของสัตว์ป่า เป็นความหลากหลายที่ชวนให้หลงใหล และชวนให้ผู้ที่ชื่นชอบในรูปลักษณ์ของสัตว์ต้องการเห็นความแปลกใหม่ ในการหลอมรวมสัตว์ต่างสายพันธุ์ที่มีรูปลักษณ์ที่สวยงามทางกายภาพเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้เกิดความงามตามจินตนาการที่ไม่เคยพบเห็นรูปลักษณ์นี้ในโลกของความเป็นจริง

สัตว์ เป็นตัวแทนของสิ่งมีชีวิตที่พิเศษบนดาวโลกสีฟ้า ความงามของสัตว์ป่าเหล่านี้เป็นความงามที่ไม่สามารถหาได้ทั่วไปจากการสร้างขึ้นโดยมนุษย์ เป็นความพิเศษที่ธรรมชาติมอบให้ด้วยรูปลักษณ์ทางกายภาพที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น กวาง มีเขาและลำตัวที่สง่างาม หรือ นก สัตว์ที่สามารถอยู่ได้ทั้งบนบกและในอากาศ โดยอาศัยปีกที่แข็งแรงในการบินและมีขนเบาบางเพื่อให้ลอยลักษณะอวัยวะของสัตว์สำคัญเหล่านี้ เป็นที่นาชบคิดถึงการรวมกันของสายพันธุ์ใหม่เพื่อให้เกิดสัตว์ผสม โดยต้องอาศัยจินตนาการของมนุษย์เป็นส่วนสำคัญในการคิด เพื่อให้สัตว์ผสมที่ไม่สามารถรวมกันได้ในโลกความจริงถือกำเนิดขึ้นในโลกแห่งจินตนาการ

ความเพ้อฝันในโลกความจริงต่อสัตว์ผสมนั้น มีความเป็นไปได้ที่การผสมข้ามสายพันธุ์จะถือกำเนิดขึ้นจริง แต่ก็ยังเป็นสายพันธุ์ที่อยู่ได้ไม่นาน อายุไม่ยืน ไม่สามารถหาความสมบูรณ์แบบได้ ตรงกันข้ามกับโลกแห่งจินตนาการที่สามารถใส่ความคิดฝัน สามารถกำหนดให้สัตว์ที่มีลักษณะเฉพาะเหล่านี้มีวิวัฒนาการตามรูปแบบที่ผู้สร้างสรรค์ปรารถนาให้เป็น ในอารยธรรมกรีกโบราณมีการสร้างรูปลักษณ์สัตว์ผสมที่หลากหลาย เช่น ม้าเพกาซัส มีความหมายเป็นสัตว์เทพของเทพเจ้าแห่งสายฟ้า อยู่บนภูเขาโอลิมปัส เป็นม้ามีปีก หรือจะเป็น สฟิงส์ ที่เป็นครึ่งคนครึ่งเสือดอมีปีกมาจากอารยธรรมอียิปต์โบราณ อย่างไรก็ตามประเทศไทยเรามีการสร้างรูปลักษณ์สัตว์ผสมที่เรียกว่าสัตว์หิมพานต์ สัตว์วิเศษที่อยู่ในป่าหิมพานต์ เช่น คนมีปีก เป็นกนิริคือผู้หญิงมีปีกหางเป็นนก ในนิทานพื้นบ้านก็ปรากฏกนิริในเรื่องพระสุธน มโนราห์ กนิริเปรียบเสมือนความงามความไร้เดียงสาของผู้หญิง สัตว์วิเศษเหล่านี้ถูกสร้างขึ้นจากจินตนาการ แต่สามารถอยู่ร่วมกันกับวิถีชีวิตของคนไทยได้อย่างลงตัว บางตัวถูกผสมให้ดูมีอำนาจ บ้างผสมให้เกิดมีสัญณะเพื่อใช้ในการส่งเสริมตำนานคติความเชื่อ ในการผสมล้วนแล้วแต่เพื่อตอบสนองต่อผู้สร้างสรรค์ในเชิงแนวคิดและรูปแบบคติความเชื่อเหนือจินตนาการทั้งสิ้น หากสัตว์เหล่านี้อยู่ในจินตนาการ หรือพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ในความคิดซึ่งไม่ปรากฏในโลกความเป็นจริงย่อมอาจ

เป็นที่ละเลยความสำคัญและถูกแยกออกจากวิถีชีวิตจริงจนเลือนหายไปมากที่สุด ผู้สร้างสรรค์มีความสนใจเมื่อสัตว์ถูกนำมาสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ ในรูปแบบที่แตกต่างออกไปจากชนบประเพณีไทยเดิมแบบ สัตว์หิมพานต์โบราณ หากสัตว์เหล่านี้อยู่ในจินตนาการ หรือพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ในความคิดซึ่งไม่ปรากฏในโลกความจริง การสร้างรูปลักษณ์จึงเป็นการผสมผสานโครงสร้างชีวิตของสัตว์เดิม เพื่อให้เกิดเป็นรูปชีวิตใหม่ ที่มีความเหมาะสมดูแปลกตาแต่ลงตัว จนกลายเป็นสัตว์ผสมที่มีความงามเฉพาะตน และสมบูรณ์แบบทางรูปทรง 3 มิติ

แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

ผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงรูปลักษณ์ของสัตว์ผสม โดยนำรูปสัตว์ที่มีความงามอันเป็นเอกลักษณ์พิเศษ มาผสมกันกับอวัยวะสำคัญที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ต่างชนิด จนเกิดเป็นความสมดุลของรูปทรง 3 มิติ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสุนทรีย์ภาพความงามในจินตนาการและ ความเข้มแข็งของชีวิตที่ต้องต่อสู้ดิ้นรน เอาตัวรอด จนเกิดการหลอมรวมความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตให้เป็นเอกภาพเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของการดำเนินการสร้างสรรค์

1. สร้างสรรค์ผลงาน 3 มิติเพื่อถ่ายทอดรูปลักษณ์ของสัตว์ผสม ที่แสดงความสง่างาม ความสมบูรณ์แบบเพื่อแสดงถึงคุณค่าและการมีตัวตนในโลกอุดมคติ
2. ศึกษาข้อมูลของสัตว์ป่า สัตว์ลูกผสม ทั้งด้านสรีระ ลักษณะเฉพาะรูปลักษณ์ทางกายภาพ เพื่อศึกษากววิธีในการสร้างสรรค์ และการผสมรูปลักษณ์ของสัตว์ในอุดมคติของวัฒนธรรมตะวันตก และตะวันออก
3. เพื่อให้เกิดการตระหนักรู้ถึงคุณค่าความงามและความสำคัญของสัตว์ป่า ตลอดจนทุกสรรพชีวิตในธรรมชาติ ที่อาศัยพึ่งพาซึ่งกันและกัน ทำให้สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาตินั้นอุดมสมบูรณ์

สมมติฐานของการศึกษา

การผสมผสานรูปลักษณ์ของสัตว์ในอุดมคติ หรือสัตว์ผสมในพื้นที่จินตนาการของผู้สร้างสรรค์ ได้กำหนดวิธีการผสมโดยเพิ่มเติมและตัดแปลงอวัยวะบางส่วน เพื่อให้เกิดรูปลักษณ์ใหม่ เพื่อเพิ่มสมรรถภาพให้สัตว์ที่นำมาผสมกันนั้นมีความสามารถที่มากขึ้น เช่น กวางผสมกับปีกของนก ปีกที่ว่าก็เพื่อเป็นการต่อเติมให้อวัยวะใหม่นั้นให้มี ความสวยงามและมีชีวิตรอดได้จริง ในโลกแห่งจินตนาการ และเพื่อให้รูปธรรมทางผลงาน 3 มิติแสดงความสง่างามและการผสมผสานสัดส่วนของสัตว์ทั้งดงามอย่างสมบูรณ์

ขอบเขตของการดำเนินการสร้างสรรค์

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

สัตว์ผสมมีหลากหลายรูปลักษณะ หลากหลายประเภท ทั้งสัตว์ที่อยู่บนบกและในน้ำ หรือครึ่งบกครึ่งน้ำที่มาผสมกันจนเกิดรูปลักษณะใหม่ การผสมด้วยหลักกายวิภาคที่สมบูรณ์หรือความผิดปกติทำให้เกิดความมหัศจรรย์ขึ้นจากสิ่งที่เป็นอยู่อาจเพื่อเพิ่มความพิเศษให้สัตว์ตัวนั้น หรืออาจเพื่อให้มีความงาม เพื่อให้สัตว์ตัวนั้นเป็นสัตว์มหัศจรรย์ แต่ในความเป็นจริงแล้ว มีสัตว์จำนวนมากที่มีความสวยงามราวกับเทพนิยายอยู่มากมายบนโลก และเป็นสัตว์ที่มีความเปราะบางทางกายภาพที่ต้องการปกป้องคุ้มครองค่อนข้างสูง สัตว์ในโลกแห่งความจริงมีความงามทางรูปทรง 3 มิติและเป็นต้นกำเนิดของจินตนาการนำไปสู่การสร้างสรรค์รูปลักษณะสัตว์ที่แปลกประหลาดมากมายของมนุษย์ การจำกัดความในความงามของสัตว์ในที่นี่มีมากมายหลายรูปแบบ ความงามทางนามธรรมที่จับต้องไม่ได้แต่สัมผัสได้ในใจกับ ความงามที่เป็นรูปธรรมที่สัมผัสได้ทางกายภาพผ่าน การมอง การฟัง การได้กลิ่น การรับรส เป็นต้น

2. ขอบเขตด้านรูปแบบ

รูปแบบผลงาน ชุด รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ ผู้สร้างสรรค์ได้ถ่ายทอดและแสดงออกทางความคิดความรู้สึกผ่าน รูปลักษณะของสัตว์ที่ดูเหนือจริง เช่น รูปทรงของกวาง ที่มีปีกเหมือนนกอาศัยทิศทางการผสมผสานรูปทรงของสัตว์ โดยได้รับอิทธิพลจากกรณีศึกษา สัตว์ป่าในประเทศไทย สัตว์ผสมที่ปรากฏในอุดมคติแบบตะวันตก สัตว์หิมพานต์ สัตว์วิเศษในวรรณกรรมไทย สัตว์มหัศจรรย์ในนิยาย สัตว์วิเศษในตำนานปกรณัม และกายศึกษากายวิภาคตามหลักความเป็นจริง แสดงความสมบูรณ์แบบ ด้วยการสร้างผลงานสัตว์ผสมเป็นรูปทรงสัตว์ 3 มิติ

3. ขอบเขตด้านเทคนิค

เทคนิควิธีการที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยการปั้น - หล่อ สร้างความสมดุลในรูปทรงสัตว์ 3 มิติ

ขั้นตอนการศึกษา

1. ศึกษาข้อมูลทางด้านเนื้อหาจากหนังสือศิลปะการเขียนภาพสัตว์หิมพานต์ สืบสานและต่อยอดศิลปะไทย หนึ่งในมรดกทางวัฒนธรรมที่บ่งบอกรากเหง้าของชาติพันธุ์ และหนังสือภาพสัตว์หิมพานต์ในจินตนาการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์รูปร่างรูปทรงสัตว์ผสม โดยวิธีการผสมจะขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และความลงตัวของกายวิภาคสัตว์ชนิดนั้น ๆ ข้อต่อ กระดูก ต้องคำนึงถึง

ความถูกต้อง และสัดส่วนของระบบกายวิภาคเป็นหลักฐานสำคัญ ในการออกแบบการผสมสัตว์แต่ละชนิด ซึ่งล้วนต่างสายพันธุ์มาผสมผสานเข้าด้วยกัน ย่อมต้องพิจารณาถึงนิสัยและความหมายของอวัยวะที่หยิบนำมาใส่

2. ศึกษาข้อมูลสัตว์สูญพันธุ์และสัตว์ป่าในประเทศไทย เพื่อใช้เป็นต้นแบบและแรงบันดาลใจทางด้านเนื้อหา และกายภาพของงาน เพื่อให้ผลงานมีความสอดคล้องกับแนวคิดในการสร้างสรรค์

3. ศึกษากายวิภาคของสัตว์ และความเป็นไปได้ในการผสมสัตว์แต่ละชนิดเข้าด้วยกันตามหลักกายวิภาค

4. การร่างแบบและพัฒนาแบบร่างด้วยการสร้างชิ้นงานขนาดเล็ก ในรูปแบบผลงาน 2 มิติ และ 3 มิติ

5. การขึ้นแบบเป็นผลงาน 3 มิติ ด้วยแกนโฟมและพอกดินน้ำมัน

6. การทำแม่พิมพ์ต้นแบบ ด้วยการพิมพ์ดินน้ำมัน

7. การทำพิมพ์ยางซิลิโคน

8. การทำพิมพ์ปูนปลาสเตอร์ครอบแม่พิมพ์ยางซิลิโคน

9. การหล่อชิ้นงานด้วยเรซิน

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาข้อมูลและรวบรวมข้อมูล ผู้สร้างสรรค์ได้ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากการศึกษาเอกสาร และการทบทวนประสบการณ์ร่วมถึงการมีอยู่ของสัตว์ที่ผสมข้ามสายพันธุ์ สัตว์สูญพันธุ์ รวมทั้งรูปลักษณ์ และข้อมูลปฐมภูมิของสัตว์ผสมข้ามสายพันธุ์ สัตว์สูญพันธุ์ สัตว์ป่า สัตว์ที่ปรากฏในอุดมคติ และภาพยนตร์เกี่ยวกับสัตว์มหัศจรรย์

2. ข้อมูลภาคสนาม ผู้สร้างสรรค์ใช้วิธีการเก็บข้อมูลภาคสนาม จากการลงพื้นที่ ที่มีสัตว์อาศัยอยู่ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ความสนใจรวมถึงข้อมูลสัตว์ป่า สัตว์สูญพันธุ์ อาทิสวนนกยูงสามพราน จังหวัดนครปฐม

3. วิเคราะห์ข้อมูล ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลจากระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการทบทวนวรรณกรรมทางด้านงานเอกสารวิชาการ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการใช้วิธีบันทึกข้อมูลภาคสนาม โดยการใช้วิธีบันทึกภาพนิ่งพร้อมทั้งการสังเกตด้วยวิธีการวาดเส้น นำข้อมูลมาประมวลผล เพื่อนำไปสู่การออกแบบเป็นผลงานสร้างสรรค์

4. กระบวนการสร้างสรรค์ ผู้สร้างสรรค์ใช้วิธีสร้างสรรค์ผลงานด้วยการขึ้นโครงสร้างผลงานด้วยโครงสร้างเหล็กและใช้ดินน้ำมันพอกแกนแล้วแต่งผลงานเป็นรูปทรง 3 มิติ ให้สมบูรณ์จากนั้นจึงนำผลงานไปหล่อเรซินเป็นอันจบกระบวนการสร้างสรรค์

5. สรุปผลการวิจัย ผู้สร้างสรรค์ใช้วิธีการสรุปผลการวิจัย โดยการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ ประกอบการอธิบายข้อมูล แบบความเรียงตามรูปแบบการจัดทำเอกสารวิจัยชนิด 5 บท

แหล่งข้อมูล

ข้อมูลภาคสนาม การศึกษาค้นคว้า รูปแบบจากสัตว์เช่นกวาง และนก จากสวนสัตว์ด้วยการถ่ายภาพเพื่อบันทึกเป็นข้อมูล ค้นคว้าทำความเข้าใจกายวิภาคและบุคลิกลักษณะของสัตว์ชนิดนั้น ๆ และศึกษาจากรูปทางอินเทอร์เน็ต pinterest ให้ได้ข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานที่มากขึ้น

ข้อมูลภาคเอกสาร ศึกษาข้อมูลจากสมุดภาพสัตว์หิมพานต์ และทฤษฎีทางศิลปะจากหนังสือ และแหล่งข้อมูลทางศิลปะของสุรศักดิ์ เจริญวงศ์ และ วิภาวี บริบูรณ์

อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

1. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

กล้องถ่ายรูป โทรศัพท์มือถือ หนังสือ โน้ตบุ๊ก

2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการปั้น ขึ้นรูป

ลวดและเหล็ก 2 หุน ยูรีเทนโฟม ไม้กระดานรองพื้น 40 x 35 เซนติเมตร กระดาษทรายแบบหยาบ และแบบละเอียด คีม กรรไกร ตลับเมตร ดินน้ำมัน ขี้ผึ้ง กรรไกรตัดเหล็ก ตะปู ขี้ผึ้ง พาราฟิน เทียนเหนียว

3. อุปกรณ์ที่ใช้ในการหล่อติดตั้งผลงาน

ยางซิลิโคน เรซิน ไยมะพร้าว ปูนปลาสเตอร์ ไม้หน้าสาม สีโปสเตอร์ เลื่อยจิ๊กซอว์ตัดไม้ ไม้ขนาด 2 นิ้ว ตะปู ปืนลม ยิปซัม

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการดำเนินการวิจัย รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ มีวัตถุประสงค์การดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษารูปลักษณะทางกายภาพของสัตว์ ที่มีความงาม ทั้งด้านสรีระ ทรวดทรง ลักษณะเฉพาะ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคประติมากรรม ศึกษากลวิธีในการสร้างสรรค์ และผสมรูปลักษณะของสัตว์ในอุดมคติ ผ่านการศึกษางานจิตรกรรม ลายเส้นสัตว์หิมพานต์ ของครูช่างโบราณ และตำราซึ่งเป็นหลักฐานเกี่ยวข้องกับสัตว์ผสม และเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาความบันเทิงจากรูปลักษณะของสัตว์ผสมในอุดมคติของผู้สร้างสรรค์ เป็นผลงานประติมากรรมสร้างสรรค์ชุด “รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ” ผู้สร้างสรรค์ลำดับการทบทวนวรรณกรรมไว้เป็นหัวข้อดังนี้

1. สัตว์

1.1 อิทธิพลจากธรรมชาติผ่านกายภาพของสัตว์ที่นำมาเป็นต้นแบบ

2. สัตว์ผสมที่ปรากฏในอุดมคติ แบบตะวันออก

2.1. สัตว์หิมพานต์

2.2 สัตว์วิเศษของวรรณกรรมไทย

2.3. สัตว์วิเศษของวรรณกรรมจีน

2.4. การศึกษากลวิธีการในการสร้างรูปลักษณะของสัตว์หิมพานต์

กรณีศึกษา ศาสตราจารย์สุรศักดิ์ เจริญวงศ์

3. สัตว์ผสมที่ปรากฏในอุดมคติ แบบตะวันตก

3.1. สัตว์วิเศษในตำนานปกรณัม

4. อิทธิพลทางด้านศิลปกรรม

4.1 การศึกษากลวิธีการผสมผสานรูปลักษณะของสัตว์เข้ากับความสำเร็จ

กรณีศึกษา อาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ

4.2. การศึกษากลวิธีการผสมผสานรูปลักษณะของสัตว์เข้ากับความสำเร็จ

กรณีศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Fantastic Beast

สัตว์

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้นิยามของสัตว์ไว้ว่า สิ่งมีชีวิตซึ่งแตกต่างไปจากพรรณไม้ ไม่สามารถสังเคราะห์แสงได้เอง ส่วนใหญ่เนื้อเยื่อมีพัฒนาการไปเป็นอวัยวะที่ทำหน้าที่เฉพาะ มีความรู้สึก และเคลื่อนไหวย้ายที่ไปได้เอง สัตว์ป่า¹ เป็นทรัพยากรธรรมชาติอย่างหนึ่ง คือเป็นสัตว์ที่มนุษย์ไม่ได้เลี้ยงดู และมนุษย์ไม่สามารถเป็นเจ้าของได้ โดยทั่วไป มักหมายถึงเฉพาะสัตว์ที่มีกระดูกสันหลังซึ่งแบ่งออกได้ คือ สัตว์เลี้ยงลูก สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์จำพวกนก ปลา ที่อาศัยอยู่ในแหล่งน้ำตามธรรมชาติมักถือเป็นสัตว์ป่าด้วย ยกเว้นแมลงและไขของแมลง สัตว์ป่ามักอาศัยอยู่ในแหล่งพื้นที่อุดมสมบูรณ์หรือในป่าไม้ที่ไกลจากมนุษย์ บ้างอาศัยอยู่ใกล้กับพื้นที่ของพลเมืองมนุษย์บ้างแต่ไม่ชุกชุม สัตว์ป่ามีหลากหลายสายพันธุ์ หลายประเภท เช่น สัตว์บก สัตว์ปีก สัตว์น้ำ และครึ่งบกครึ่งน้ำ ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความหลากหลายสายพันธุ์ ปรับตัวอาศัยอยู่ในป่า เป็นวงจรที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันทั้งพืชป่าและสัตว์ป่าจึงเป็นธรรมชาติที่สมบูรณ์

อิทธิพลจากธรรมชาติผ่านกายภาพของสัตว์ที่นำมาเป็นต้นแบบ

รูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนั้นมนุษย์ล้วนนำรูปแบบที่เห็นจากภายนอกมาสู่ภายในและแสดงออกตามใจคิดของตน เพื่อแสดงออกให้ผู้อื่นเข้าใจสิ่งที่ตนเองคิด โดยส่วนมากศิลปินมักใช้รูปแบบของสิ่งแวดล้อมรอบตัวและธรรมชาติหรือแม้กระทั่งตนเอง ในการสร้างสัตว์ผสมเองก็เช่นกัน รูปแบบที่นำมาสร้างสรรค์นั้น ล้วนมาจากความธรรมดาของสิ่งมีชีวิต ที่เรียกว่าสัตว์ มาเป็นแบบอย่าง ในความหมายของมนุษย์สัตว์เองเป็นได้หลายอย่าง เป็นสัญลักษณ์ เป็นสื่อบอกสภาวะอารมณ์ หรือเป็นเรื่องเล่าสืบต่อกันมาถึงอำนาจบางอย่างของสิ่งลึกลับ หรือจะมีการพูดถึงในมุมมองของสัตว์เองที่เป็นทรัพยากรหลักที่สำคัญของธรรมชาติ สัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่งบนโลกนี้ ที่ถือได้ว่าเป็นสิ่งมีชีวิตที่สำคัญในแง่ต่าง ๆ อย่างมากมาย เป็นสิ่งมีชีวิตที่สามารถปรับตัวเรียนรู้เอาตัวรอดในพื้นที่ ที่ตนอยู่อาศัยและสามารถขยายพันธุ์ต่อให้คงอยู่บนโลกเพื่อถ่วงสมดุล ให้โลกยังคงสมบูรณ์ต่อไปได้

¹ ธนพร อินพุ่ม, สัตว์ป่าสงวนในประเทศไทย, เข้าถึงเมื่อ 1 เมษายน 2566, เข้าถึงได้จาก

ภาพที่ 1 ภาพแสดงลักษณะความงามความอ่อนโยนของกวางดาว

ภาพที่ 2 ภาพแสดงลักษณะทางกายภาพที่มีขนปกคลุมของแกะ

ภาพที่ 3 ภาพแสดงลักษณะจังหวะขณะกำลังบินของนกอินทรียี่สิบคันเมื่อ 1 เมษายน 2566, เข้าถึงได้จาก <https://.pinterest.com/pin/18591429085966627/>

สัตว์ผสมที่ปรากฏในอุดมคติแบบตะวันออก

สัตว์ผสมที่อยู่ในโลกอุดมคติแบบตะวันออกนั้นมีมานาน ไม่มีปรากฏแน่ชัดว่าเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยใด การผสมสัตว์นั้นบ้างเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ และเป็นทิวทัศน์ หรืออาจเป็นทางความต้องการของคนทางตะวันออกซึ่งก็จะมีคล้ายคลึงกับ สัตว์ผสมทางตะวันตกอยู่บ้างแต่ ที่เห็นจะแตกต่างกันคงจะเป็นเรื่องของความเชื่อ การสร้างสัตว์ผสมเพื่อให้มีความวิจิตรนั้น ในประเทศไทยมักปรากฏอยู่ในหมวดหมู่ของสัตว์หิมพานต์ ที่บางตัวแฝงไปด้วยหลักการสร้างทางศาสนา หรืออย่างในญี่ปุ่น และจีน ที่มีทั้งสัตว์ผสมรูปร่างหน้าตาประหลาด แต่ก็มี ความเชื่อมากมายแฝงไว้ในสัตว์เหล่านั้น เช่น กิเลน ที่ผู้คนเชื่อกันว่าเป็นสัตว์มงคลที่มีการผสมรวมของสัตว์หลากหลายชนิด ซึ่งก็จะคล้าย ๆ กับ ม้านิลมังกร ในวรรณกรรมไทยเรื่องสุตสาคร สัตว์ผสมเหล่านี้ส่วนมากจะปรากฏ ขึ้นให้เห็นได้ชัดเจนมากในงานนิทานพื้นเมือง หรือวรรณกรรม ซึ่งจะมีรูปธรรมให้เห็นคือผลงานทางด้านจิตรกรรม ประติมากรรมในพื้นที่สำคัญ เช่น วัดวาอาราม หรือ สถานที่ศักดิ์สิทธิ์

สัตว์หิมพานต์

คือสัตว์ในจินตนาการที่กวีหรือจิตรกรพรรณนาถึง อาศัยอยู่ในป่าหิมพานต์หรือเขาไกรลาส ดังที่ปรากฏในวรรณคดีไตรภูมิพระร่วง และรามเกียรติ์ โดยมีลักษณะของสัตว์หลายชนิดมาประกอบกันในตัวเดียว จำแนกออกเป็น 3 ประเภท คือ สัตว์ทวิบาท (มีสองขา) สัตว์จตุบาท (มีสี่ขา) และจำพวกปลา

สัตว์หิมพานต์ที่ปรากฏในศิลปกรรมไทย การสร้างงานศิลปะเนื่องในพุทธศาสนาเพื่อเป็นพุทธบูชาจะยึดรูปแบบซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากเรื่องราวที่มีอยู่ในคัมภีร์ทั้งหลาย ทั้งพุทธประวัติ ชาดก นรก สวรรค์ เป็นเหตุให้ช่างไทยสร้างตัวภาพประกอบ ลวดลายต่าง ๆ อย่างวิจิตรพิสดาร เป็นสรรพชีวิตทั้งหลายให้เหมาะสมกับภพภูมิเหล่านั้น เป็นตัวภาพที่มีลักษณะแปลกแตกต่างไปจากรูปที่เป็นไปตามธรรมชาติของมนุษย์และสัตว์สามัญทั่วไป ช่างไทยใช้อิทธิพลทางประติมานวิทยาจากทั้งศาสนาพราหมณ์ และศาสนาพุทธปะปนกัน บรรดาสัตว์ซึ่งช่างไทยได้จินตนาการสร้างขึ้นให้วิจิตรพิสดารมีลักษณะแปลก ประดิษฐ์ขึ้นเป็นสัตว์วิจิตรสวยงาม ประดับลายกระหนกเครือเถาประกอบตามส่วนของร่างกาย สัตว์วิจิตรเหล่านั้นจะรวมเรียกว่า สัตว์หิมพานต์บ้าง สัตว์เขาไกรลาสบ้าง หรือสัตว์กระหนกไทยบ้าง สัตว์ในจินตนาการของไทยที่เก่าแก่ที่สุดพบในประติมากรรมสมัยทวารวดีที่ได้รับอิทธิพลทางรูปแบบ จากสัตว์ในจินตนาการของอินเดียโดยเฉพาะศาสนาฮินดูที่ถือว่ามีพระเป็นเจ้าของผู้ปกครองจักรวาล เทพเจ้าส่วนใหญ่จะกำหนดให้มีส่วนประกอบต่าง ๆ บางสิ่งบางอย่างเหนือกว่ามนุษย์สามัญ เช่น มีหลายเศียร หลายกร มีพาหนะ สำคัญประจำพระองค์ และไม่จำกัดให้พระผู้เป็นเจ้าของจะต้องมีรูปร่างเป็นเทพเสมอไป บางครั้งพระเป็นเจ้าของอาจเป็นวัว เป็นครุฑ หรือเป็นงู ตามแต่นิกายหรือลัทธิ เทพและสัตว์จึงสัมพันธ์กันแบ่งสถานะสูงต่ำไปตามฐานะความเชื่อที่กำหนดไว้ เทพชั้นรองบางองค์มีรูปลักษณะทั้งสองอย่าง เช่น พระพิฆเนศวร์อิศวรพระอิศวรมีพระเศียรเป็นช้าง โคนนทีที่มีพระเศียรเป็นวัว หรือเป็นเทพรูปสัตว์ เช่น เอรಾವดี เวเนไตย อนันตนาคราช และเทพพาหนะของพระเป็นเจ้าของเช่น ครุฑ นาค หงส์ ราชสีห์² สัตว์หิมพานต์ที่เกิดอยู่ในศิลปะไทยนั้นเป็นสัตว์ที่เกิดจากจินตนาการอยู่ในพื้นที่อันลึกลับ ไม่มีคนพบเห็นมาก่อน ช่างโบราณทั้งหลายคิดค้นสร้างสรรค์ จากเรื่องที่ได้รับรู้แต่ในสมัยอยุธยาแล้วสัตว์หิมพานต์ยังมีไม่มาก จึงเกิดการผสมสัตว์ที่หลากหลายขึ้นในสมัยต่อมาเอาตามแต่ที่ช่างถนัดและเข้าใจ ไม่มีสัตว์ชนิดไหนใกล้เคียงคำว่าของจริง เกิดการผสมจนหารากแรกไม่พบ เพราะมีความจำเป็นในการใช้ในขบวนแห่พระบรมศพให้มากขึ้น³ ตามลำดับจนปัจจุบันมีสัตว์หิมพานต์มากมายอย่างที่เรเคยพบเห็นกันตามจิตรกรรม สัตว์หิมพานต์จึงมีความแปลกประหลาดมากมายอยู่ทั้งบนบกและในน้ำ สัตว์ผสมทำหน้าที่แตกต่างกันออกไปตามการออกแบบของช่างโบราณ เป็นการผสมผสานรูปลักษณ์ของรูปสัตว์ที่แปลกไปจากความเป็นจริง เชื่อมโยงเข้ากับคติความเชื่อไทย บ้างเป็นสัตว์มีอำนาจ มีความมงคล บ้างมีความเชื่อมเข้ากับนิทานพื้นบ้านหรือวรรณกรรม ความงามของสัตว์ผสมสัตว์แปลกมหัศจรรย์เหล่านี้ ชวนให้พิศวงและน่าขบคิดถึงการมีชีวิตของสัตว์วิเศษ จินตนาการมากมายที่ถูกผสมผสานเข้ากับความเชื่อที่ลงตัว

² สุรศักดิ์ เจริญวงศ์, (2557), ภาพสัตว์หิมพานต์ในจินตนาการ, กรุงเทพฯ: คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

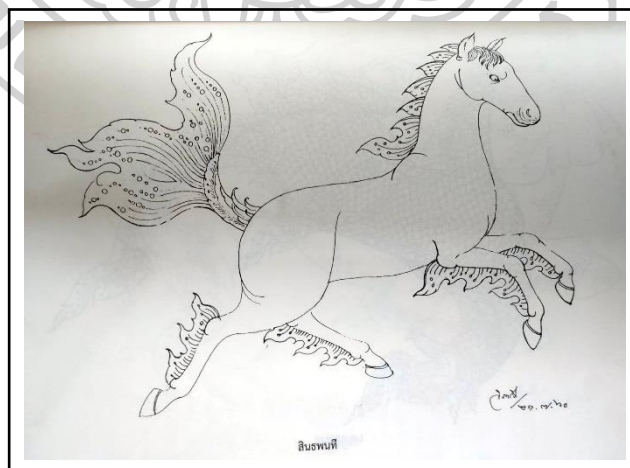
³ วิภาวี บริบูรณ์, (2562), ศิลปะการเขียนสัตว์หิมพานต์, กรุงเทพฯ: ไทยควอลิตี้บุ๊กส์, หน้า 20.

สัตว์วิเศษในวรรณกรรมไทย

ภาพที่ 4 ภาพแสดงรูปลักษณะของกิลเลน สืบค้นจาก หนังสือศิลปะการเขียน สัตว์หิมพานต์

กิลเลนจีน เป็นหนึ่งในสัตว์มงคลของประเทศจีน เช่น หงส์ เต่า มังกร กิลเลน ผสมหลากหลายส่วนเข้าด้วยกัน ตามคติแนวคิดแต่จีนเดิมตามที่อธิบายว่า เป็นธาตุทั้งห้า ดิน น้ำ ลม ไฟ⁴และทอง มีรูปลักษณะคือมีหัวเป็นมังกร มีกีบคู่เหมือนม้า มีขาเดียว ตัวเป็นกวาง มีเกล็ดทั่วทั้งตัว หางเป็นวัว มีอายุยืนยาวหลายปี ผู้คนเชื่อว่าผู้ที่พบเห็นกิลเลนเป็นผู้ที่มีบุญ และเชื่อว่าสามารถขอพรให้ได้ลูกชาย ด้วยการขอพรจากกิลเลน

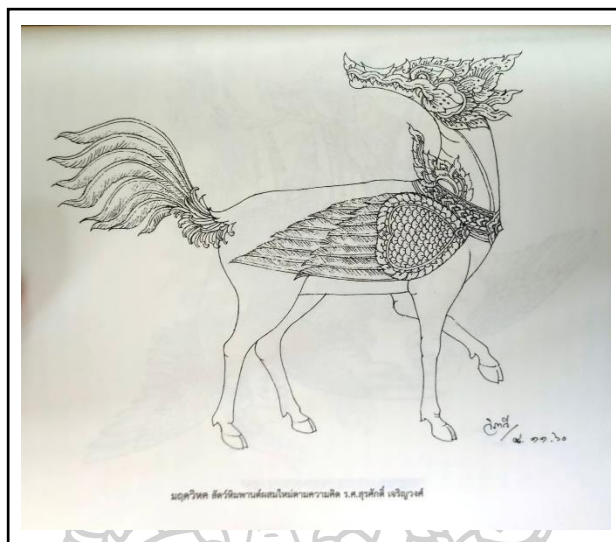

ภาพที่ 5 ภาพแสดงรูปลักษณะของสินธพหนี สืบค้นจาก หนังสือศิลปะการเขียน สัตว์หิมพานต์

⁴ เรื่องเดียวกัน, 39

สินธพที่มี ม้าน้ำหรือม้าครึ่งหางปลา มีตัวเป็นม้าอาศัยอยู่ในน้ำ ตัวสีขาว มีครึ่งหางเหมือนปลาใช้ในการว่ายน้ำ เชื่อกันว่าลำตัวมีสีขาว หางสีแดงชาด

ภาพที่ 6 ภาพแสดงรูปลักษณะของมฤควิหค สืบค้นจาก หนังสือศิลปะการเขียน สัตว์หิมพานต์

มฤควิหค เป็นสัตว์หิมพานต์ผสมใหม่ มีลักษณะรูปร่างคือ มีลักษณะหัวเป็นหงส์ ตัวเป็นกวางหางเป็นนก มีปีกเป็นนก สามารถอาศัยอยู่ได้ทั้งบนบกและอากาศ มีกระหนกอยู่ตรงแผงคอ

สัตว์วิเศษในวรรณกรรมจีน

ตำนานจีนเป็นตำนานที่ได้รับการสืบสานผ่านลงมาในรูปแบบปากหรือบันทึกไว้ในวรรณกรรมจากพื้นที่ในประเทศจีน เทพนิยายจีนประกอบด้วยตำนานที่หลากหลายจากประเพณีระดับภูมิภาคและวัฒนธรรม คติการสร้างของชาวจีนที่สร้างสัตว์เกี่ยวกับคติความเชื่อสัญลักษณ์ต่าง ๆ เหตุเพราะความเกี่ยวข้องกับความเป็นสิริมงคลกับตัวเอง เรียกว่าวัฒนธรรมมงคล ซึ่งส่วนมากมีเรื่องราวความดี ความสุข การแสวงหาความบันเทิงความสุขทางใจ ความสมบูรณ์พร้อม สัญลักษณ์ที่ดีเป็นมงคลถือเป็นอย่างหนึ่งในชีวิตของชนชาวจีน สัตว์ผสมหรือสัตว์มงคลของชาวจีนมักมีความเมตตาต่อสัตว์โลก เพราะได้รับอิทธิพลมาจากพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน สัตว์มงคลตามความหมายของชาวจีน หมายถึง สัตว์ที่ผู้เลี้ยงจะเจริญรุ่งเรือง โดยการนำสัญลักษณ์ หรือรูปภาพของสัตว์นั้น นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์เช่นการ เคารพบูชา มาเป็นตัวแทนในการปกป้องรักษา จะทำให้มีความสุขตามคติความเชื่อของชาวจีน⁵

⁵ พระไชยา ดิถุขวีโร (วรรณา), (2557), *ศึกษาวิเคราะห์พุทธปรัชญาเถรวาทที่ปรากฏในสัตว์มงคลตามคติชาวจีน*, กรุงเทพฯ, หน้า 266.

ภาพที่ 7 ภาพแสดงรูปลักษณะของ กิเลน ตามแบบศิลปกรรมจีน

สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2566, เข้าถึงได้จาก

<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%B4%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%99>

การศึกษากลวิธีการในการสร้างรูปลักษณะของสัตว์หิมพานต์ กรณีศึกษา ศาสตราจารย์สุรศักดิ์ เจริญวงศ์

ผลงานชิ้นสุดท้ายของ ศาสตราจารย์สุรศักดิ์ เจริญวงศ์ คือผลงานที่ท่านสร้างขึ้นขณะรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลเป็นเวลาเกือบ 2 ปีนั้นคือผลงานวรรณกรรมเรื่อง “ภาพสัตว์หิมพานต์ในจินตนาการ” เล่มนี้มีใช้ เพียงแต่เป็นวรรณกรรมที่รวบรวมองค์ความรู้ผ่านตัวหนังสือเท่านั้น แต่ยังเป็น การรวบรวมความคิดสร้างสรรค์ แสดงสุนทรียรสผ่านภาพลายเส้นเป็นสัตว์หิมพานต์อีกนับร้อยตัว ใน ผลงานวรรณกรรมเรื่อง “ภาพสัตว์หิมพานต์ในจินตนาการ” นั้นได้รับแรงบันดาลใจหลักมาจากภาพ ลายเส้นสัตว์หิมพานต์ในสมุดไทยดำ ที่เขียนขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 3 ซึ่งถือเป็นต้นแบบด้านการ สร้างสรรค์ศิลปะ จากภาพร่างลายเส้นขาวในสมุดไทยดำ เป็นภาพร่างที่เขียนเพื่อใช้เฉพาะงานพระ เมรุและมีข้อจำกัดการเลือก ประเภทสัตว์ รวมถึงการจัดท่าทางของสัตว์ให้มีลักษณะเดียวกัน ล้วนเป็น จุดเริ่มต้นที่ทำให้ศาสตราจารย์สุรศักดิ์ เจริญวงศ์ คิดรวบรวมเขียนภาพสัตว์หิมพานต์ให้มีชีวิตชีวมาก ขึ้น ท่านได้เขียนภาพสัตว์หิมพานต์อื่น ๆ เพิ่มเติมขึ้น โดยยึดหลักการผสมรูปสัตว์ต่างจำพวก ต่างชนิด เข้าด้วยกันตามแบบแผนประเพณีดั้งเดิม เพื่อให้ได้สัตว์ครบชุดครบหมู่ในแต่ละจำพวกทั้งสัตว์บก สัตว์ปีกที่ใช้เท้าเดินทางไปในพื้นที่ดินแดนต่าง ๆ สัตว์คนจร สัตว์ปีกที่ใช้ปีกบินเคลื่อนไหวไปใน ท้องฟ้า และสัตว์ขจร สัตว์น้ำที่ใช้ครีบและหางแหวกว่ายเคลื่อนไหวไปในท้องน้ำ จนได้ภาพสัตว์หิม พานต์จำนวน 151 ตัว ซึ่งถือเป็นภาพสัตว์หิมพานต์จำนวนมากที่สุดเท่าที่ช่างไทยเคยรวบรวมมา

คำว่าสัตว์หิมพานต์นั้น มิได้หมายถึงเฉพาะสัตว์ที่มีอยู่แต่ในป่าหิมพานต์แต่เพียงอย่างเดียว เพราะเมื่อพิจารณาสัตว์บางตัวในตำราสัตว์หิมพานต์จากสมุดไทยดำในสมัยรัชกาลที่ 3 แล้ว กลับเป็นสัตว์ที่มีได้ อยู่เฉพาะในป่าหิมพานต์ ดังนั้นความหมายของสัตว์หิมพานต์จึงครอบคลุมไปถึงสัตว์วิจิตรพิสดารที่อยู่ในที่ต่าง ๆ ภายในขอบเขตเขาจักรวาล ตามคติไตรภูมิที่ทั้งสัตว์จัตุบาท สัตว์ทวิบาท และสัตว์จำพวกปลา ที่เป็นสัตว์ประเภทสัตว์

สัตว์ผสมที่ปรากฏในอุดมคติแบบตะวันตก

ไม่เฉพาะในโลกตะวันออกแต่ในโลกตะวันตกเอง ก็ปรากฏตำนานความเชื่อเรื่องสัตว์วิเศษอยู่ อย่างแพร่หลาย ข้อสำคัญในทางตะวันตกมีการยกย่องเป็นเทพซึ่งจัดอยู่ในเทพนิยายแบบปกรณัม ซึ่งโดยทั่วไปเรามักพบได้ตามวิหารศักดิ์สิทธิ์ซึ่งผู้วิจัย ได้รวบรวมเอาสัตว์ผสมที่ปรากฏในอุดมคติในเทพนิยายแบบตะวันตกไว้ดังนี้

สัตว์วิเศษในตำนานปกรณัม

สัตว์วิเศษ หรือสัตว์ผสมในตำนานเทพปกรณัม ปรากฏมากมายขึ้นตามความเชื่อที่เชื่อถือกัน ว่าเป็นเรื่องราวศักดิ์สิทธิ์ บ้างก็ว่าเป็นคำสาป บ้างที่ว่าเกิดจากการเสพสังวาสข้ามเผ่าพันธุ์ สิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำเหล่านี้ตามแบบอุดมคติ จึงมีรูปลักษณ์ออกมาแปลกประหลาดใจ แต่ก็มี ความงดงาม และอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์มากมาย ทั้งอีกความมหัศจรรย์ในฐานะคติความเชื่อ ของกลุ่มชนที่นับถือโดยมาก ที่ปรากฏอยู่ทั่วไปสามารถพบเห็นทั้งงานภาพจิตรกรรมและประติมากรรมได้มากมาย

ภาพที่ 8 ภาพแสดงรูปลักษณ์ ของ กริฟฟิน
สืบค้นจาก หนังสือ สัตว์พิสดารจากเทพนิยาย

นอกจากจะชื่อกริฟฟินแล้วยังมีชื่อเรียกอีกหลายชื่อ เช่น กริฟฟอน มีลำตัวเป็นสิงโต และมีปีกของนกอินทรี หัวเป็นนกกอินทรี มีขาหน้าเป็นนก มีกรงเล็บใหญ่ จะงอยปากแหลมคม มีหูเหมือนสุนัข ส่วนขนลำตัวมีสีน้ำตาล บ้างว่ากริฟฟินมีหางเป็นงู กริฟฟิน มีหน้าที่สำคัญอยู่สองอย่างคือ คอยลากพระอาทิตย์ และอีกอย่างคือ คอยลงทัณฑ์มนุษย์ผู้โลภมาก

ภาพที่ 9 ภาพ ฮิปโปกริฟ สืบค้นจาก หนังสือ สัตว์พิสดารจากเทพนิยาย

ฮิปโปกริฟเป็นสัตว์ ที่ลำตัวเหมือนม้า มีหัว ปีก ขา กรงเล็บ เป็นกริฟฟิน ส่วนขาหลังเป็นม้า สัตว์วิเศษที่เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่างตัวกริฟฟินกับม้า แต่ดูจะเป็นไปไม่ได้เพราะกริฟฟิน ชอบกินม้า สัตว์ทั้งสองจึงเป็นศัตรูกันตามธรรมชาติ การผสมกันออกมาเป็นฮิปโปกริฟจึงเป็นสัญลักษณ์ของความรักที่เป็นไปไม่ได้ ฮิปโปกริฟเป็นสัตว์ตัวใหญ่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับดวงอาทิตย์⁶

ภาพที่ 10 ภาพ บาซิลิสก์กับเฟิงพอน
สืบค้นจาก หนังสือ สัตว์พิสดารจากเทพนิยาย

⁶ คอสมอส, (2560), สัตว์พิสดาร, กรุงเทพฯ: ไทยควอลิตีบุ๊กส์, หน้า 135.

บาซิลิสก์ เป็นสัตว์ในจินตนาการในเทพปกรณัมกรีกและยุโรป มีรูปร่างเหมือนงูหรือมังกร ผสมกับไก่หรือนก บาซิลิสก์มีความน่ากลัวที่เพียงมองผ่านเหยือกก็สามารถทำให้เหยือกตายได้ ในทำนองเดียวกับแมงดา บาซิลิสก์และคอลคาซสามารถทำให้โลกหยุดเคลื่อนที่ได้เพราะสิ่งต่าง ๆ จะตกอยู่ที่อำนาจของดวงตา⁷

อิทธิพลทางด้านศิลปกรรม

**การศึกษาทวิวิธีการผสมผสานรูปลักษณ์ของสัตว์เข้ากับความเชื่อ กรณีศึกษา อาจารย์
ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ**

อาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ มักนำเสนอเรื่องของการใช้การตีความศิลปะวัฒนธรรมเดิมมาตีความใหม่ในมุมมองของตนเองโดยเส้นลวดลายจากศิลปะประเพณีโบราณเดิมมาคลี่คลายให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน พุทธถึงการเวียนวนของชีวิตมนุษย์ในหลักพุทธศาสนาเป็นวัฏสงสารและรูปแบบของอาจารย์ใช้ความเคลื่อนไหวต่อเนื่องของจักรวาลมาประกอบสร้างรูปแบบของผลงาน ในส่วนของงานประติมากรรมของอาจารย์ ได้ผสมผสานสัดส่วนของคน สัตว์ ไว้อย่างลงตัวและมีความงามโดยยังเข้าใจความหมายของรูปแบบผลงานที่เป็นพุทธธรรมได้อย่างมีเอกภาพ

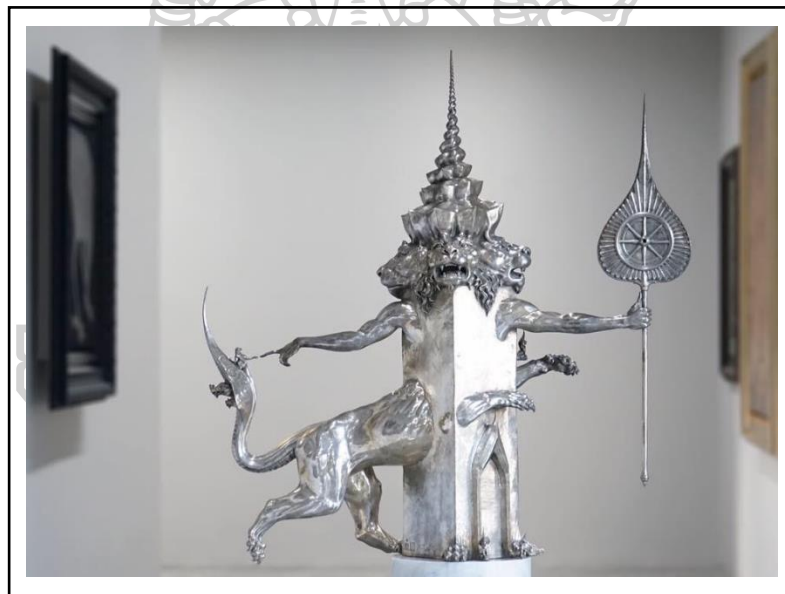
อาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ เกิดเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2506 ณ จังหวัดเชียงใหม่ อาจารย์ เริ่มซึมซับความงามศิลปะล้านนาจากวัดวาอาราม รวมถึงการเริ่มศึกษาศิลปะไทยและคำสอนทางพุทธศาสนาจนเป็นส่วนหนึ่งในชีวิต

ข้อมูลและเนื้อหาข้างต้น ผู้สร้างสรรค์มีความประทับใจในการสร้างสัดส่วนกายวิภาคของความงามในผลงานประติมากรรมของอาจารย์ อีกทั้งแนวคิดที่สอดคล้องกับคติความเชื่อในพุทธศาสนาและนำมาถ่ายทอดให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตน อาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ จึงเป็นแรงบันดาลใจในอิทธิพลศิลปะที่เกี่ยวข้องของผู้สร้างสรรค์

⁷ เรื่องเดียวกัน, 135.

ภาพที่ 11 ภาพแสดงผลงานประติมากรรมของ อ.ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ ชื่อผลงาน กามา
 สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.blockdit.com/posts/5f3827a0e0c3ed0ca6af2357>

ภาพที่ 12 ภาพแสดงผลงานประติมากรรมของ อ.ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ ชื่อผลงานอโศกานุสาวรีย์
 สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.greatstarsartshow.com/art/9739>

การศึกษาทวิวิธีการผสมผสานรูปลักษณ์ของสัตว์เข้ากับความเชื่อ กรณีศึกษา ภาพยนตร์ เรื่อง Fantastic Beasts

ภาพยนตร์เรื่อง Fantastic Beasts นั้นเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์วิเศษสัตว์มหัศจรรย์ที่มีการปกป้องสัตว์เหล่านั้นจากการล่าสัตว์เพื่ออำนาจเงินทองที่สูงขึ้นของกลุ่มคนที่อยากมีไว้ครอบครอง โดยผู้ชายเพียงคนเดียว ที่เป็นผู้ที่คลั่งไคล้ในสัตว์วิเศษนี้ราวกับเป็นสิ่งที่เขารัก สัตว์วิเศษในเรื่องมีมากมายหลายชนิด เช่น กิเลน หรือสัตว์ที่สร้างขึ้นใหม่ ตุ่นปากเปิดที่นิสัยจอมขโมย หรือแมวยักษ์ที่ผสมสิงโต เป็นต้น ในภาพยนตร์จะมีการผสมสัตว์ที่มีความลงตัวทางกายภาพที่ดูไม่ผิดแปลกไปจากความจริงและสร้างโดยคำนึงจากความเป็นจริงเป็นหลัก หน้าตาของสัตว์มหัศจรรย์เหล่านั้นจึงมีความสวยงามราวกับเทพนิยาย

ภาพที่ 13 ภาพ ตัว นีฟเฟลอร์ จากภาพยนตร์ Fantastic Beast

สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2566, เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/entertainment/news_365760

นีฟเฟลอร์จอมขโมยขนสีดำนีดำ เป็นสัตว์ตัวเล็ก จมูกกลมยาวเรียว ดูเหมือนตัวตุ่นผสมกับตุ่นปากเปิด เจ้านักขุดที่ปราดเปรียวรายนี้ชอบทุกสิ่งทุกอย่างที่มีแสงระยิบระยับ มันจึงขโมยวัตถุเปล่งแสงทุกชนิดที่พบ นีฟเฟลอร์เก็บสมบัติเอาไว้ในกระเป๋าหน้าท้อง แม้จะดูอ่อนโยนน่ารัก แต่นีฟเฟลอร์ก็เป็นจอมทำลาย เวลามันตามไล่ล่าวัตถุเปล่งแสง มันจึงไม่เหมาะนำมาเป็นสัตว์เลี้ยง⁸

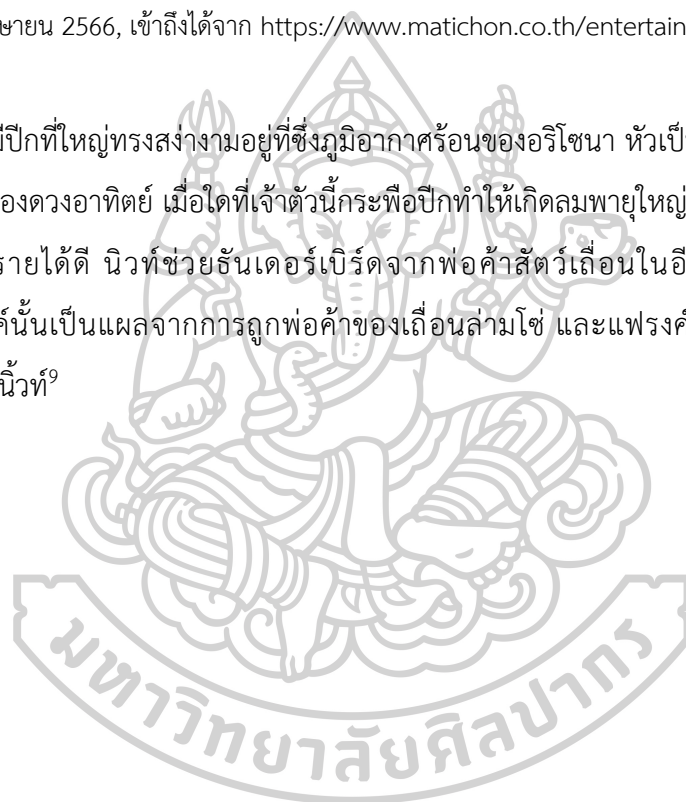
⁸ มติชนออนไลน์, รู้จักสัตว์ 10 “สัตว์มหัศจรรย์ ก่อนดู fantastic beast and where to find them”, เข้าถึงเมื่อ 1 เมษายน 2566, เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/entertainment/news_365760

ภาพที่ 14 ภาพ ตัว ฉันทอร์เบิร์ด จากภาพยนตร์ **Fantastic Beasts**

สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2566, เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/entertainment/news_365760

สัตว์มีปีกที่ใหญ่ทรงสง่างามอยู่ที่ซึ่งภูมิอากาศร้อนของอริโซนา หัวเป็นนกอินทรี ทรงพลังแววตาคล้ายแสงของดวงอาทิตย์ เมื่อใดที่เจ้าตัวนี้กระพือปีกทำให้เกิดลมพายุใหญ่ อีกทั้งยังมีสัมผัสพิเศษที่รับรู้ถึงอันตรายได้ดี นิวท์ช่วยฉันทอร์เบิร์ดจากพ่อค้าสัตว์เถื่อนในอียิปต์ มีชื่อว่า แพรงค์ซาของแพรงค์นั้นเป็นผลจากการถูกพ่อค้าของเถื่อนลามาโซ และแพรงค์ก็สำนึกขอบคุณในการช่วยเหลือจากนิวท์⁹

⁹ มติชนออนไลน์, “รู้จักสัตว์ 10 สัตว์มหัศจรรย์ ก่อนดู fantastic beast and where to find them” เข้าถึงเมื่อ 1 เมษายน 2566, เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/entertainment/news_365760

บทที่ 3

กลวิธีและการดำเนินการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “รูปลักษณ์สัตว์ผสมในจินตนาการ” ผู้สร้างสรรค์ได้รับแรงบันดาลใจทางรูปลักษณ์ของสัตว์ ที่มีความงดงามทางกายวิภาค ซึ่งมีความหมายที่หลากหลาย เพื่อแสดงออกความรู้สึกส่วนตัวของผู้สร้างสรรค์ ผสมผสานความเป็นเอกภาพทางจินตนาการ ให้เกิดผลงานแสดงผ่านประติมากรรมรูปทรง 3 มิติ โดยใช้กระบวนการปั้นขึ้นรูปจาก ดินแล้วนำไปหล่อ เพื่อให้เป็นผลงานที่สำเร็จรูป สัมผัสจับต้องได้และเกิดความประทับใจทางสุนทรีย์ จึงเป็นที่มาของการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ โดยมีกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานดังนี้

1. แนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน
2. รูปแบบของการสร้างสรรค์
3. วิธีการดำเนินงาน
4. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน
5. ขั้นตอนการเผยแพร่ผลงาน
6. วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน
7. เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ

แนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

สัตว์มหัศจรรย์ สัตว์ผสม หรือสัตว์วิเศษ มีมาเนิ่นนานตั้งแต่อดีตโบราณถูกสร้างสรรค์ขึ้นมาอย่างหลากหลายรูปแบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สร้าง บ้างก็เพื่อใช้ในตำนานคติความเชื่อและศาสนา ผู้สร้างสรรค์เริ่มสนใจในรูปแบบการผสมสัตว์เข้าด้วยกันเพื่อแสดงออกถึงนัยยะบางอย่าง และรูปแบบความงามทาง 3 มิติ โดยเกิดจากสภาวะข้างในจิตใจของตนเองที่อ่อนแอ หาทองหลุดพ้นเป็นอิสระแล้วสำแดงออกมาผ่านรูปสัตว์ผสม เพื่อให้เกิดรูปลักษณ์ของสัตว์ผสมชนิดใหม่ขึ้น แตกต่างไปจากความเป็นจริงทางกายภาพ แต่ยังคงคุณค่าความงามทางสุนทรียผ่านผลงาน 3 แบบเหนือจริง

แรงบันดาลใจข้างต้นทำให้ผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงออกถึงรูปลักษณ์ของสัตว์ผสม โดยนำรูปสัตว์ที่มีความงามอันเป็นเอกลักษณ์พิเศษ มาผสมกันกับอวัยวะสำคัญที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต ของสัตว์ต่างชนิด จนเกิดเป็นความสมดุลของรูปทรง 3 มิติ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสุนทรียภาพความงามในจินตนาการและความเข้มแข็งของชีวิตที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนเอาตัวรอด จนเกิดการหลอมรวมความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตให้เป็นเอกภาพเดียวกัน

รูปแบบของการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ชุด “รูปลักษณ์ของสัตว์ผสมในจินตนาการ” ผู้สร้างสรรค์กำหนดรูปแบบของการสร้างสรรค์เป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. รูปแบบด้านเนื้อหาการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ชุด “รูปลักษณ์ของสัตว์ผสมในจินตนาการ” ผู้สร้างสรรค์กำหนดรูปแบบของเนื้อหาสัตว์ผสมที่มีหลากหลายรูปลักษณ์ หลากหลายประเภท ทั้งสัตว์ที่อยู่บนบก และในน้ำ หรือครึ่งบกครึ่งน้ำ ที่มาผสมกันจนเกิดรูปลักษณ์ใหม่ การผสมด้วยหลักกายวิภาคที่สมบูรณ์หรือด้วยความผิดแปลกทำให้เกิดความมหัศจรรย์ขึ้นจากสิ่งที่เป็นอยู่อาจเพื่อเพิ่มความพิเศษให้สัตว์ตัวนั้น หรืออาจเพื่อให้มีความงาม แก่สัตว์ตัวนั้น แต่ในความเป็นจริงแล้ว มีสัตว์มากมายที่มีความสวยงามราวกับเทพนิยายอยู่มากมายบนโลก และเป็นสัตว์ที่มีความเปราะบางทางกายภาพที่ต้องการ การปกป้องคุ้มครองค่อนข้างสูง สัตว์ในโลกแห่งความจริงมีความงามทางรูปทรง 3 มิติและเป็นต้นกำเนิดของจินตนาการการสร้างสรรค์รูปลักษณ์สัตว์ที่แปลกประหลาดมากมายของมนุษย์ การจำกัดความในความงามของสัตว์ในที่นี่มีมากมายหลายรูปแบบ ความงามทางนามธรรมที่จับต้องไม่ได้แต่สัมผัสได้ในใจกับ ความงามที่เป็นรูปธรรมที่สัมผัสได้ทางกายภาพทาง การมอง การฟัง การได้กลิ่น การรับรส เป็นต้น

2. รูปแบบการสร้างสรรค

รูปแบบผลงาน ชุด รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ ผู้สร้างสรรคได้ถ่ายทอดรูปแบบ และแสดงออกผ่าน รูปลักษณะ ของสัตว์ที่ดูเหนือจริง เช่น รูปทรงของกวาง ที่มีปีกเหมือนนก อาศัยทิศทางของการผสมผสานสัตว์ โดยได้รับอิทธิพลจากกรณีศึกษา สัตว์ป่าในประเทศไทย สัตว์ผสมที่ปรากฏในอุดมคติแบบตะวันออก สัตว์หิมพานต์ สัตว์วิเศษในวรรณกรรมไทย สัตว์ผสมที่ปรากฏในอุดมคติ แบบตะวันตก สัตว์มหัศจรรย์ในนิยาย สัตว์วิเศษในตำนานปกรณัม และกายศึกษากายวิภาคตามหลักความเป็นจริง และแสดงความสมบูรณ์แบบ ด้วยการสร้างผลงานสัตว์ผสมเป็นรูปทรงสัตว์ 3 มิติ

3. รูปแบบด้านเทคนิคการสร้างสรรค

การสร้างสรรควิทยานิพนธ์ชุด “รูปลักษณะของสัตว์ผสมในจินตนาการ” ผู้สร้างสรรคกำหนดขั้นตอน วิธีการศึกษารูปแบบเทคนิควิธีการที่ใช้ในการสร้างสรรคผลงานด้วยการปั้น - หล่อ สร้างความสมดุลให้ออกมาในรูปทรงสัตว์ผสม 3 มิติ

วิธีการดำเนินงาน

การสร้างสรรควิทยานิพนธ์ชุด “รูปลักษณะของสัตว์ผสมในจินตนาการ” ผู้สร้างสรรคแบ่งขั้นตอนของการวิธีการศึกษา และ สร้างสรรคทั้งหมด 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

1.1. ข้อมูลจากประสบการณ์ จากความชื่นชอบในรูปทรง 3 มิติ ในกายภาพของสัตว์บนโลกแห่งความจริงจนไปถึงสัตว์วิเศษในโลกแห่งจินตนาการ ผนวกกับการพบเจอเหตุการณ์ตลอดจนสภาวะภายในความรู้สึกนึกคิดทั้งการมองโลกในแง่บวกและแง่ลบหล่อหลอมให้ความรู้สึก เกิดขึ้นเป็นรูปสัญลักษณ์เพื่อ สื่อสารถึงความงดงาม สิ่งที่คิด จากข้อมูลนี้จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรคผลงานที่จะทำให้ผู้คนเข้าใจซึ่งศิลปะที่ผู้สร้างสรรคต้องการถ่ายทอด

1.2. ข้อมูลเอกสาร ข้อมูลภาคเอกสารเป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากภาพถ่าย หนังสือ และข้อมูลในสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อให้ได้ความงามทางกายภาพรูปทรงที่ครบถ้วนสมบูรณ์ รวมไปถึงข้อมูลจากศิลปินที่นำมาเป็นอิทธิพลในการสร้างสรรคผลงาน เพื่อให้ข้อมูลในการสร้างสรรคนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.3. ข้อมูลภาคสนาม ผู้สร้างสรรครวบรวมข้อมูลจากสวนสัตว์อันได้แก่ นกยูง กวางดาว และแกะในจังหวัดนครปฐม เพื่อให้ได้ภาพที่สมจริงทางกายภาพ ทั้งการเดิน ท่าทาง ความสง่างาม ลักษณะของสัตว์ที่ต้องนำมาผสมผสาน ทั้งทางกายภาพและนิสัยของสัตว์ เพื่อนำมาเป็นองค์ความรู้ถ่ายทอดลงในผลงาน

2. ขั้นตอนการประมวลความคิด

การรวบรวมความคิดจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั้งหมด นำมารวบรวมและประมวล เพื่อสร้างสรรค์ทางด้านเรื่องราว สัญลักษณ์และผลงานที่มีรูปทรง 3 มิติ ดังนี้

2.1. การประมวลความคิดด้านเนื้อหา

ผู้สร้างสรรค์ประทับใจในรูปร่างรูปทรงของสัตว์ ซึ่งนำมาผสมแล้วสามารถเกิดรูปลักษณะทางจินตนาการและสัญลักษณ์ใหม่ ที่สื่อสารได้ถึงสภาวะอ่อนแอ แต่ต้องการความเข้มแข็ง จึงนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ โดยแสดงออกผ่านผลงานประติมากรรม 3 มิติ เพื่อให้เกิดความงดงามของรูปลักษณะสัตว์ผสมในเนื้อหา แล้วสรุปเป็นแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

2.2. การประมวลความคิดด้านเทคนิค

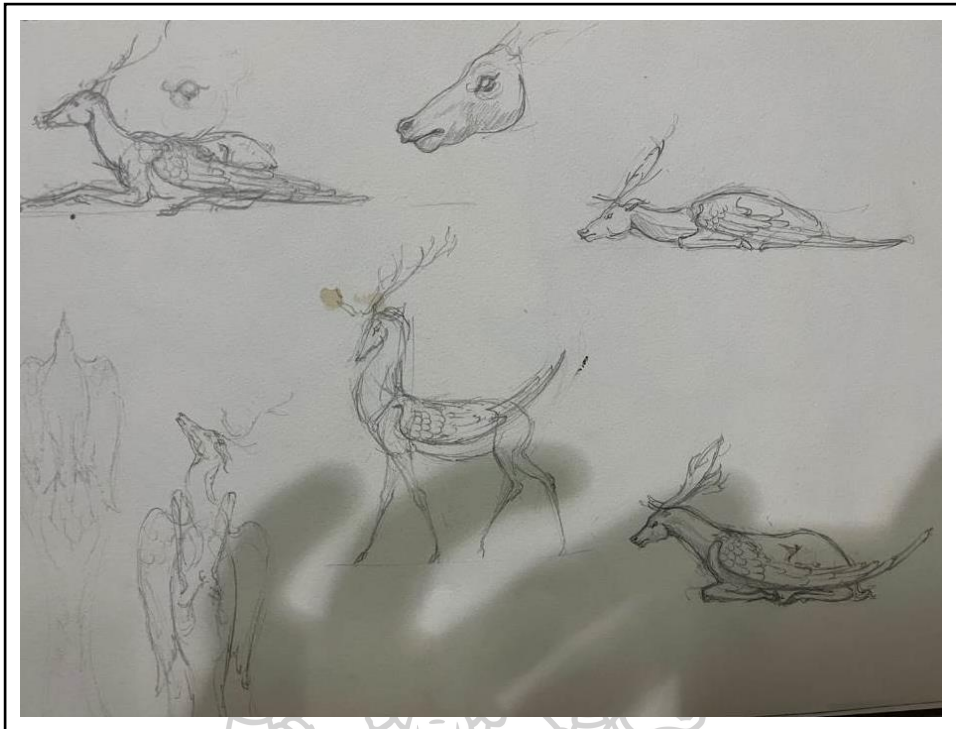
ผู้สร้างสรรค์ สร้างผลงาน ชุด “รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ” โดยใช้เทคนิคในการสร้างงานด้วยกระบวนการทางประติมากรรม ขึ้นรูป 3 มิติ

2.3. การประมวลความคิดด้านรูปแบบ

ผู้สร้างสรรค์ สร้างผลงาน ชุด “รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ” โดยใช้รูปแบบของสัตว์ที่นำมาผสมกันเพื่อให้ได้รูปแบบที่แปลกใหม่ตอบสนองต่อความคิด โดยหยิบนำคุณสมบัติพิเศษของอวัยวะสัตว์ที่มีความงดงาม มาสร้างสรรค์โดยรูปแบบใช้กว้าง และ นก มาผสมผสานกัน

3. ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง

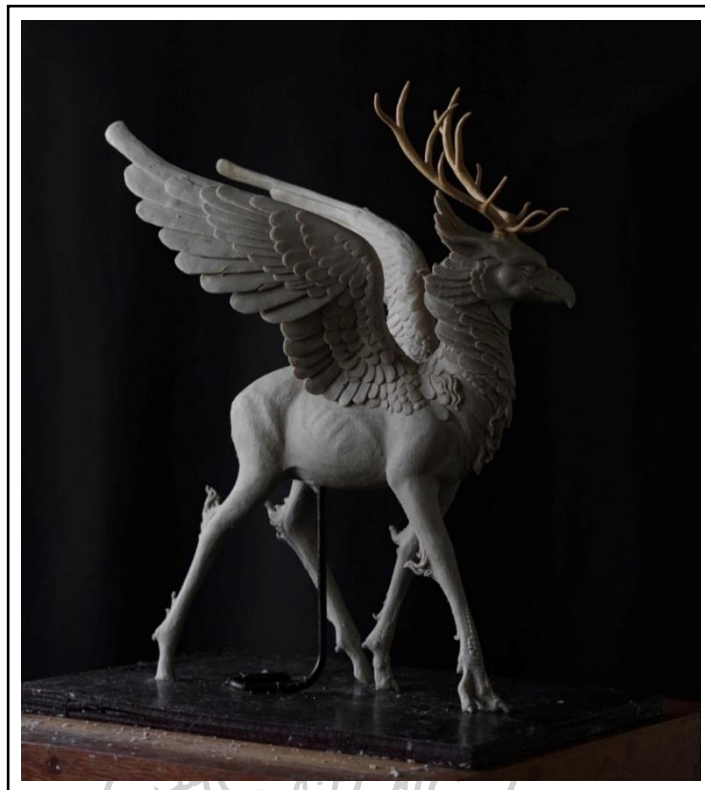
การสร้างภาพร่างเริ่มจากการวาดภาพเป็นผลงาน 2 มิติ ด้วยลายเส้นแบบรอบนอกไม่ลงรายละเอียด แล้วนำไปขยายเป็นผลงาน 3 มิติ ลงรายละเอียดเพื่อให้ผลงานสมบูรณ์ก่อนนำไปขยายเป็นผลงานจริง

ภาพที่ 15 ภาพร่างผลงาน 2 มิติ หาคความเป็นไปได้ที่จะสร้างผลงาน 3 มิติ กริปโป no.1

ภาพที่ 16 ภาพร่างผลงาน 2 มิติ หาคความเป็นไปได้ที่จะสร้างผลงาน 3 มิติ กริปโป no.2

ภาพที่ 17 ภาพประติมากรรมผลงาน 3 มิติ ก่อนขยาย กริปโป no.1

ภาพที่ 18 ภาพประติมากรรมผลงาน 3 มิติ ก่อนขยาย กริปโป no.2

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ผู้สร้างสรรค์ ขึ้นรูปผลงาน 2 มิติ แล้วนำมาขึ้นรูปแบบผลงาน 3 เพื่อให้นำไปขยายเป็นผลงานจริง โดยมีการรวมเทคนิควิธีการตลอดจนการทำงานเสร็จสมบูรณ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจขั้นตอนง่าย จึงรวบรวมกระบวนการปฏิบัติงานสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. การนำผลงาน 3 มิติไปขยายเป็นผลงานจริง

ผู้สร้างสรรค์นำผลงาน 3 มิติที่สร้างขึ้นเป็นต้นแบบดินน้ำมันไปสแกนเพื่อขยายให้มีขนาด 1 เมตร วัสดุที่ขยายเป็นวัสดุโฟม เพื่อง่ายต่อการขึ้นดินน้ำมันเป็นโครงสร้างต่อไปเพื่อให้ผลงานเสร็จสมบูรณ์

2. การสร้างสร้างสรรค์ผลงาน 3 มิติ

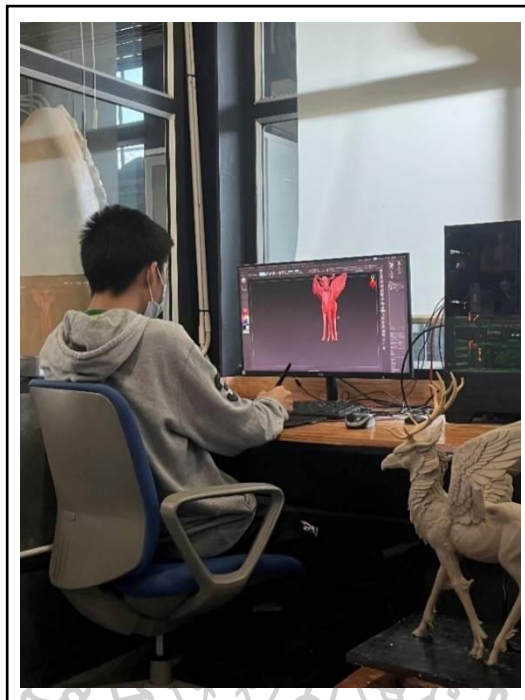
ผู้สร้างสรรค์นำผลงานที่สแกนโฟมมาแล้ว ขึ้นดินน้ำมัน โดยใช้ซี่ผึ้งทาปะทับแล้วใช้ดินน้ำมันขึ้นโครงสร้างโดยรวมทับโฟม แล้วค่อย ๆ ตกแต่งดินน้ำมันในผลงาน เพื่อให้ได้รายละเอียดที่สมบูรณ์ตามที่ต้องการ

3. การถอดพิมพ์ผลงาน

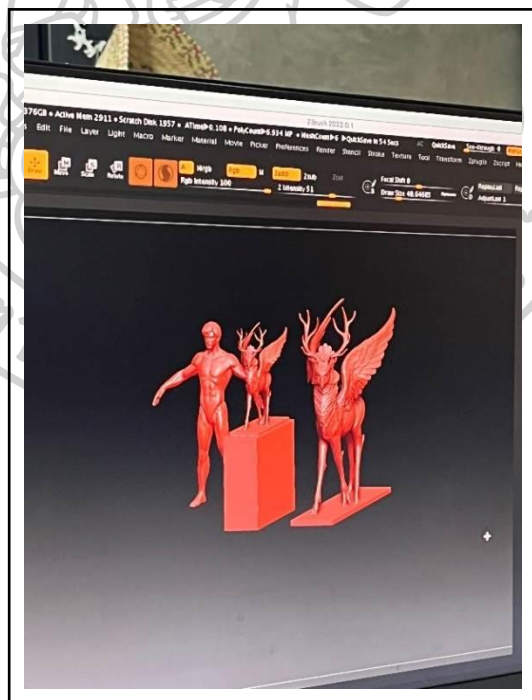
ผู้สร้างสรรค์นำผลงานที่ได้มาพันเคลือบด้วยสารเคลือบ เพื่อให้ดินน้ำมันแข็งตัว แล้วกั้นด้วยดินน้ำมันหรือแผ่นเหล็กเพื่อให้ง่ายต่อการทาพิมพ์ข้างลงบนตัวผลงาน จากนั้นเทพิมพ์ข้างลงบนงาน แล้วรอกยเซตตัวประมาณ 5 นาที จากนั้นทำพิมพ์ปูนครอบยาง เมื่อพิมพ์ปูนแห้งแล้วจึงแกะผลงานออก แล้วรอทำเรซินต่อไป

4. การเทเรซินหล่อเป็นตัวผลงานจริง

ผู้สร้างสรรค์นำแม่พิมพ์ที่ได้ออกมาแล้ว เทเรซินลงบนแม่พิมพ์ แล้วรอให้เรซินเซตตัว จากนั้นวางโครงสร้างเหล็กด้านในแล้วซิปเรซิน เพื่อให้แข็งแรงแล้วรองรับผลงานด้านใน เมื่อเรซินแห้งแล้วจึงประกบพิมพ์เข้าหากัน แล้วเทเรซินใส่อีกรอบเพื่อให้ผลงานเป็นรูปสนิท จากนั้นนำผลงานที่ได้มาแล้วมาขัดแต่ง แล้วประกอบด้วยเรซินอีกรอบหลังจากนั้นจึง พ่นทำสีขาว เป็นอันเสร็จสมบูรณ์

ภาพที่ 19 สแกนขยาย โดยผ่านกระบวนการสแกนโฟม กริปโป no.1

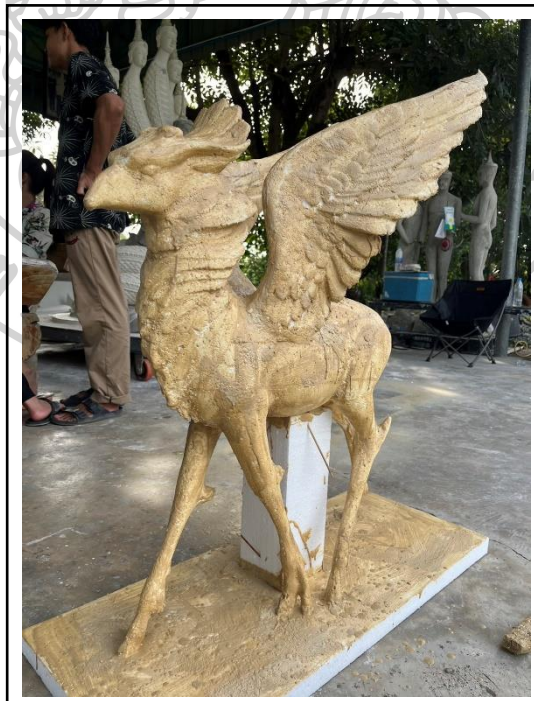

ภาพที่ 20 เข้าเครื่องสแกน ในคอมพิวเตอร์ กริปโป no.1

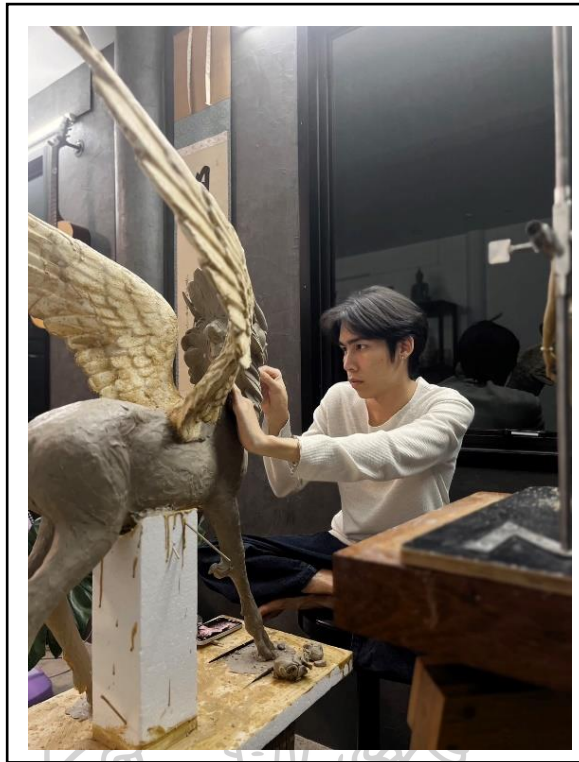

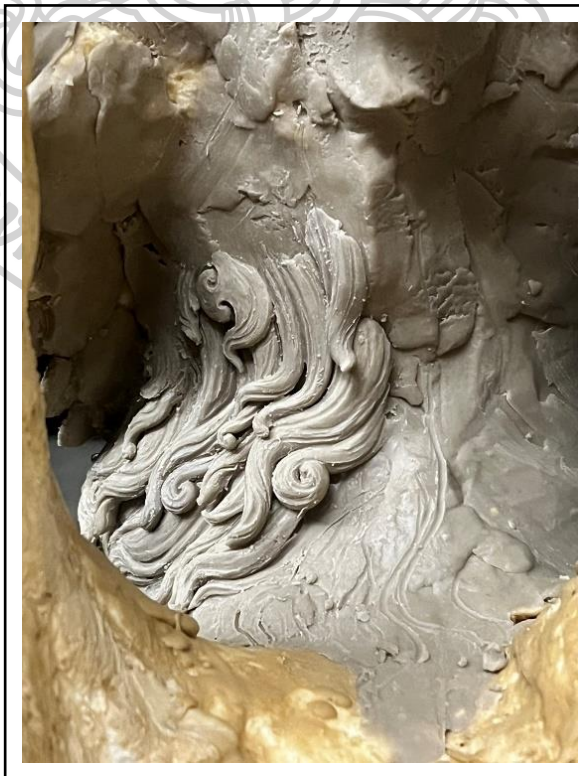
ภาพที่ 21 โฟมที่สแกนออกมาแล้วเป็นรูปแบบ 3 มิติ กริปโป no.1

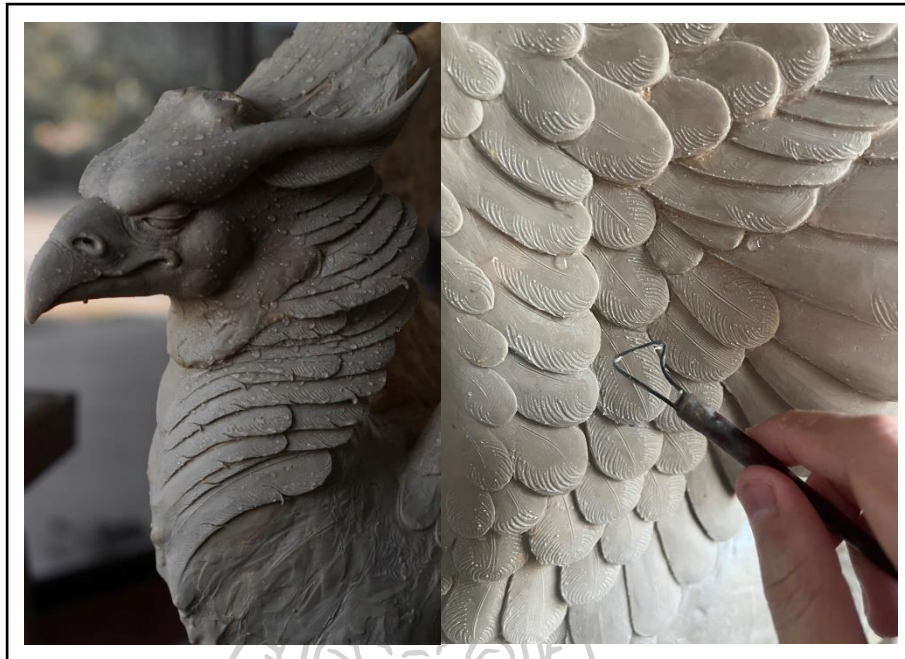
ภาพที่ 22 ทาซีฟ้งเพื่อเตรียมปั้นดินน้ำมันลงบนผลงานกริปโป no.1

ภาพที่ 23 ปั้นดินน้ำมันลงบนผลงานกริปปิ no.1

ภาพที่ 24 ปั้นเก็บรายละเอียดดินน้ำมันลงบนผลงานกริปปิ no.1

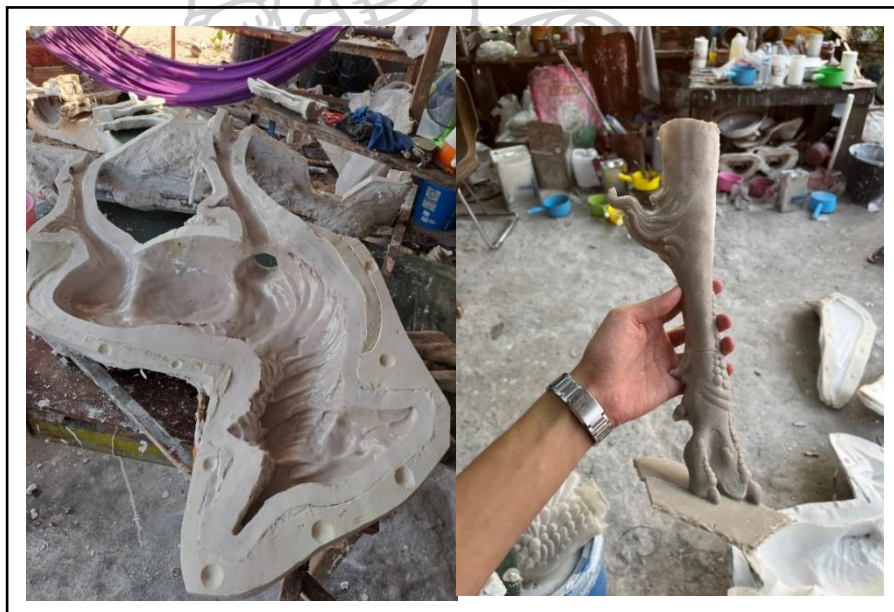
ภาพที่ 25 ปั้นแต่ง เก็บรายละเอียดใบหน้า ขนปีก กริปโป no.1

ภาพที่ 26 เมื่อเสร็จแล้ว จึงตัดปีกตัด ขาเพื่อให้ง่ายต่อการทำพิมพ์ กริปโป no.1

ภาพที่ 27 กระบวนการเทพิมพ์ยางลงบนตัวและกรอบปูนทำพิมพ์ กริปโป no.1

ภาพที่ 28 เทเรซินลงในแม่พิมพ์ผลงานที่ได้เพื่อหล่อเป็นผลงานจริง กริปโป no.1

ภาพที่ 29 ชัดแต่งและประกอบผลงาน ก่อนทำสี กริปโป no.1

ภาพที่ 30 พ่นสีขาวด้วยสี montana กริปโป no.1

ภาพที่ 31 ผลงานเสร็จสมบูรณ์ พร้อมติดตั้งบนฐาน กริปโป no.1

ภาพที่ 32 โฟมที่สแกนมาแล้วเตรียม ขึ้นดินน้ำมัน กริปโป no.2

ภาพที่ 33 ทาซีฟ้ง ลงบนตัวชิ้นงานโฟมที่ขยาย กริปโป no.2

ภาพที่ 34 ปั้นดินน้ำมันลงบนขี้ผึ้งเพื่อเก็บรายละเอียดผลงาน กริปโป no.2

ภาพที่ 35 ฟันสเปรย์เคลือบลงบนตัวผลงานที่มีรายละเอียดผลงาน เพื่อเตรียมทำพิมพ์ กริปโป no.2

ภาพที่ 36 ตัดผลงานเพื่อเตรียมทำพิมพ์โดยตัดส่วนที่ยื่นออกมา กริปโป no.2

ภาพที่ 37 กั้นดินน้ำมัน ใส่ส่วนที่ต้องการ เพื่อทำพิมพ์ กริปโป no.2

ภาพที่ 38 หลังจากกันดินน้ำมันแล้ว เทยาง ลงเพื่อให้เกาะแม่พิมพ์ กริปโป no.2

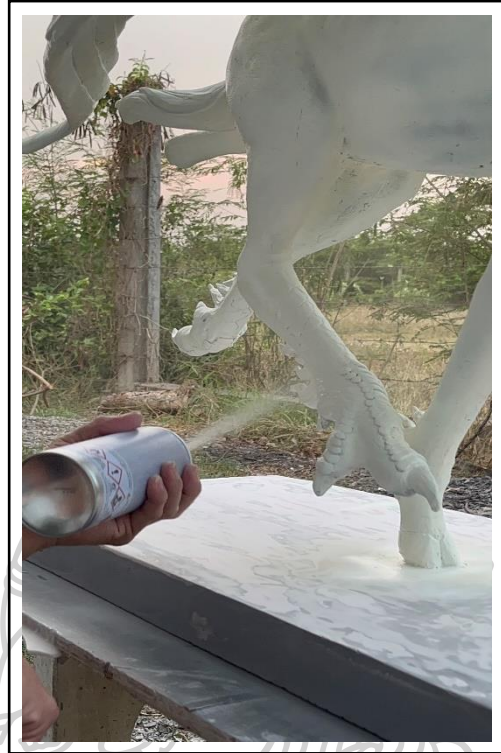
ภาพที่ 39 ครอบปูนลงบนแม่พิมพ์ยางซิลิโคน กริปโป no.2

ภาพที่ 40 ลงเรซินลงบนแม่พิมพ์ยางซิลิโคน ประกอบแล้วรอแห้ง กริปโป no.2

ภาพที่ 41 ประกอบเรซินที่แห้งแล้วเข้าด้วยกันแล้วขัดแต่งประกอบผลงาน โดยใช้โครงสร้างเหล็กเป็น แกนกริปโป no.2

ภาพที่ 42 ฟันสีขาว montana เพื่อให้ตัวงานเป็นสีขาว กริปโป no.2

ภาพที่ 43 ผลงานเสร็จสมบูรณ์พร้อมติดตั้ง กริปโป no.2

ขั้นตอนการเผยแพร่ผลงาน

ผู้สร้างสรรค์จัดแสดงนิทรรศการวิทยานิพนธ์ ซึ่งจัดแสดงผลงานสร้างสรรค์สู่สายตาสาธารณะ และเผยแพร่เป็นวงกว้างเป็นที่ยอมรับในระดับวิชาการ โดยมีองค์ประกอบหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกคุณภาพงานสร้างสรรค์

วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน ชุด “รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ” แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. วัสดุและอุปกรณ์สำหรับการเก็บข้อมูล มีดังนี้

- กล้องถ่ายรูป
- โทรศัพท์มือถือ
- หนังสือ
- โน้ตบุ๊ก

2. วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน มีดังนี้

- ลวดและเหล็ก 2 หุน
- ยูนิเทนโฟม
- ไม้กระดานรองพื้น 40 x 35 เซนติเมตร
- กระดาษทราย หยาบละเอียด
- คีม
- กรรไกร
- ตลับเมตร
- ดินน้ำมัน ขี้ผึ้งกรรไกรตัดเหล็ก
- กาว
- ตะปู
- ขี้ผึ้ง
- พาราฟิน
- เทียนเหนียว
- ยางซิลิโคน

- เรซิน
  - โยมะพร้าว
  - ปูนปลาสเตอร์
  - ไม้หน้าสาม
  - สีโปสเตอร์
3. วัสดุและอุปกรณ์สำหรับใช้เพื่อแสดงงานศิลปะ มีดังนี้
- ไม้
  - สีโปสเตอร์
  - เลื่อยจิ๊กซอว์ตัดไม้
  - ไม้ 2 นิ้ว
  - ตะปู
  - ปืนลม
  - ยิปซัม

เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ

ผู้สร้างสรรค์ ได้สร้าง เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ ด้วยการสร้างผลงานประติมากรรม 3 มิติ โดยใช้เทคนิคประติมากรรม และใช้ขั้นตอนการทำงานของการปั้นหล่อเรซิน เพื่อให้ผลงานเสร็จสมบูรณ์แบบเข้าใจเทคนิคและขั้นตอน จึงมีกระบวนการดังนี้

1. การนำผลงาน 3 มิติ ไปขยายเป็นผลงานจริง

ผู้สร้างสรรค์นำผลงาน 3 มิติ ที่สร้างขึ้นเป็นต้นแบบดินน้ำมันไปสแกนเพื่อขยายด้วย วัสดุที่เป็นวัสดุโฟม เพื่อง่ายต่อการขึ้นดินน้ำมันเป็นโครงสร้างต่อไปเพื่อให้ผลงานเสร็จสมบูรณ์

2. การสร้างโครงสร้างผลงาน 3 มิติ

ผู้สร้างสรรค์นำผลงานที่สแกนโฟมแล้ว ขึ้นดินน้ำมัน โดยใช้ขี้ผึ้งทาปิดทับแล้วใช้ดินน้ำมันขึ้นโครงสร้างโดยรวมบนผิวโฟม แล้วค่อย ๆ แต่งดินน้ำมันในผลงานเพื่อให้ได้รายละเอียดที่สมบูรณ์ตามที่ต้องการ

3. การถอดพิมพ์ผลงาน

ผู้สร้างสรรค์นำผลงานที่ได้มาพ่นเคลือบด้วยสารเคลือบ เพื่อให้ดินน้ำมันแข็งตัว แล้วกันด้วยดินน้ำมันหรือแผ่นเหล็กเพื่อให้ง่ายต่อการทำพิมพ์ยางลงบนตัวผลงาน จากนั้นเทพิมพ์ยางลงบน

ชิ้นงาน แล้วรอยางเซตตัวประมาณ 5 นาที จากนั้นทำพิมพ์ปูนครอบยาง เมื่อพิมพ์ปูนแห้งแล้วจึงแกะผลงานออก แล้วรอทำเรซินต่อไป

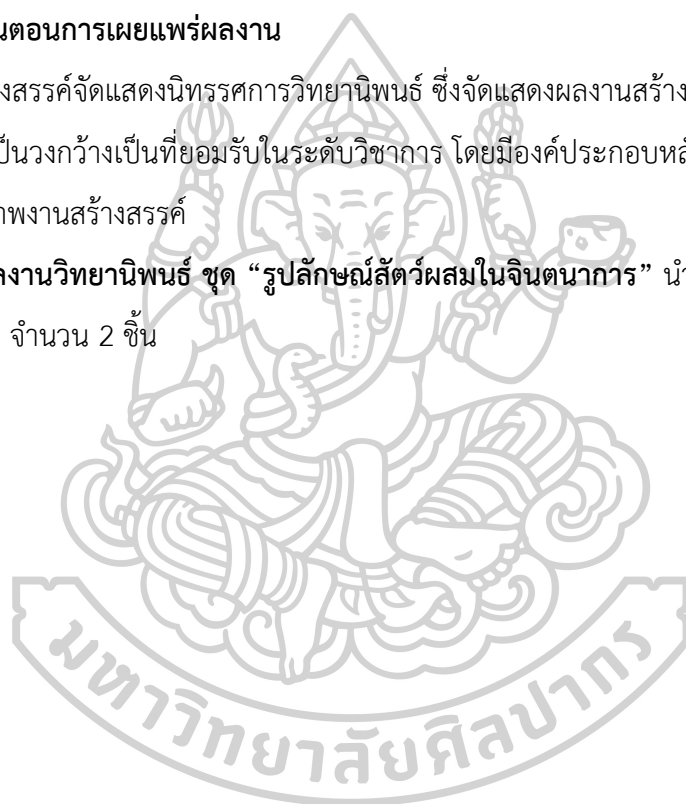
4. การเทเรซินหล่อเป็นตัวผลงานจริง

ผู้สร้างสรรค์นำแม่พิมพ์ที่ได้ออกมาแล้ว เทเรซินลงบนแม่พิมพ์ แล้วรอให้เรซินเซตตัว จากนั้นวางโครงสร้างเหล็กด้านในแล้ว صبเรซิน เพื่อให้แข็งแรงแล้วรองรับผลงานด้านใน เมื่อเรซินแห้งแล้ว จึงประกบพิมพ์เข้าหากัน แล้วเทเรซินใส่อีกรอบเพื่อให้ผลงานเป็นรูปสนิท จากนั้นนำผลงานที่ได้แล้ว มาขัดแต่ง แล้วประกอบด้วยเรซินอีกรอบหลังจากนั้นจึง พ่นทำสีขาว เป็นอันเสร็จสมบูรณ์

5. ขั้นตอนการเผยแพร่ผลงาน

ผู้สร้างสรรค์จัดแสดงนิทรรศการวิทยานิพนธ์ ซึ่งจัดแสดงผลงานสร้างสรรค์สู่สายตาสาธารณะ และเผยแพร่เป็นวงกว้างเป็นที่ยอมรับในระดับวิชาการ โดยมีองค์ประกอบหลักเกณฑ์ในการพิจารณา คัดเลือกคุณภาพงานสร้างสรรค์

6. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “รูปลักษณ์สัตว์ผสมในจินตนาการ” นำเสนอในรูปแบบ ผลงานประติมากรรม จำนวน 2 ชิ้น

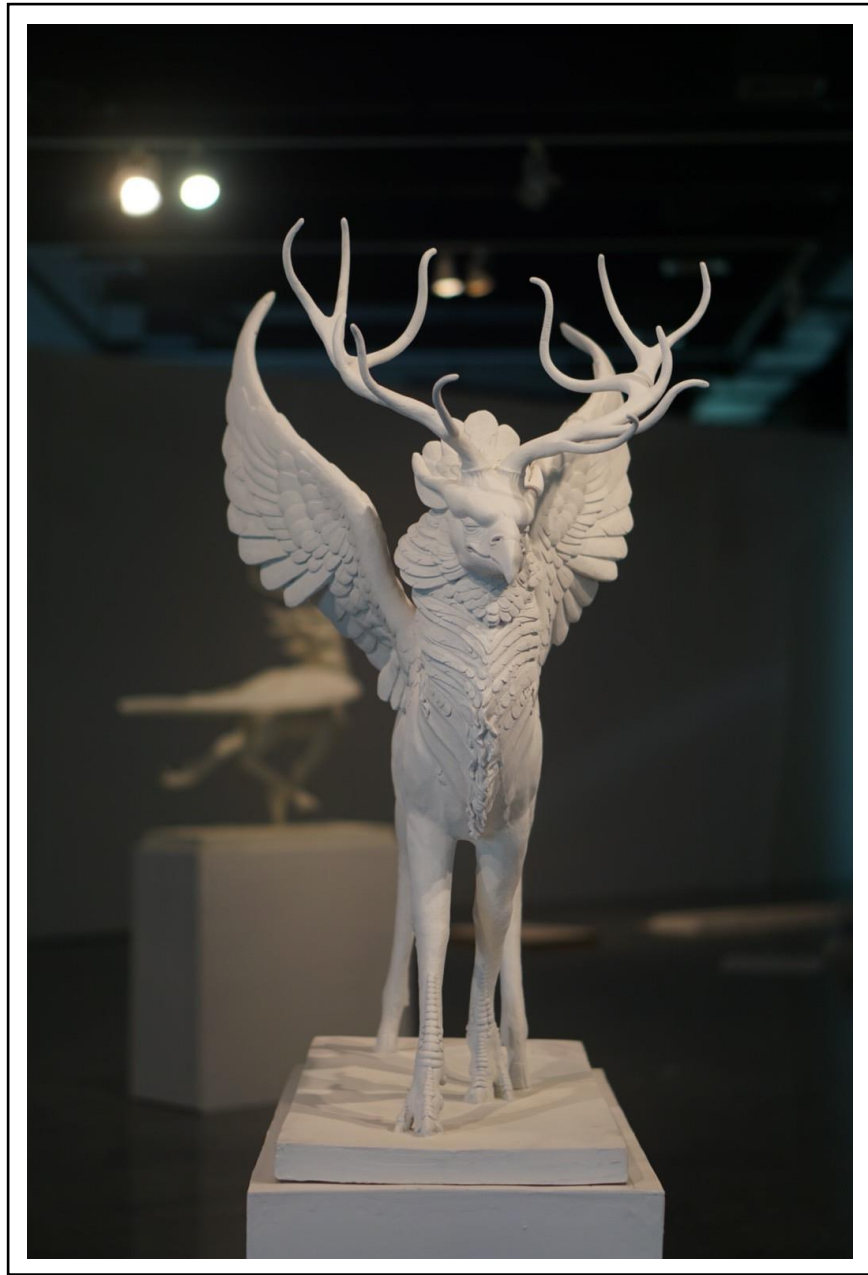

ภาพที่ 44 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 กริปโป

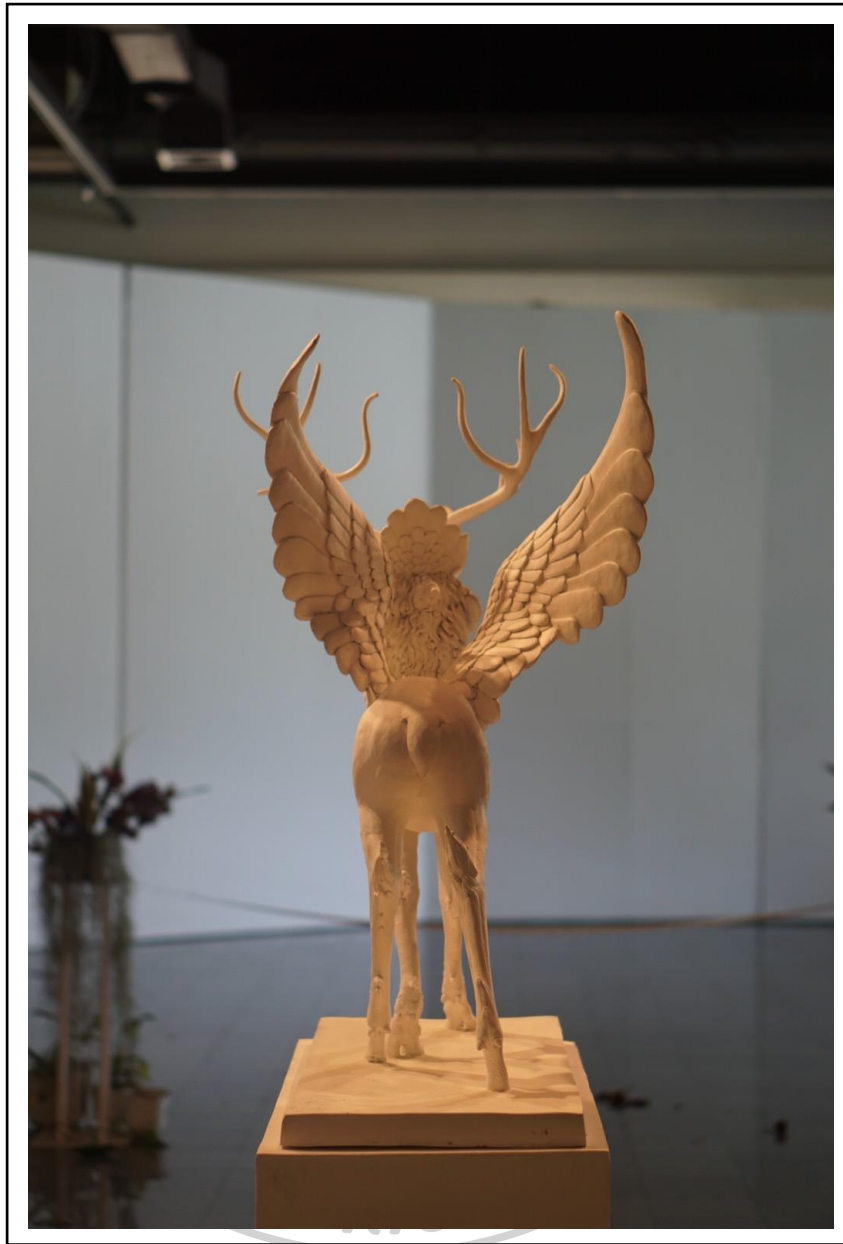

ภาพที่ 45 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 กริปโป

ภาพที่ 46 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 กริปโป

ภาพที่ 47 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 กริปโป

ภาพที่ 48 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 กริปโป

ภาพที่ 49 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 กริปโป

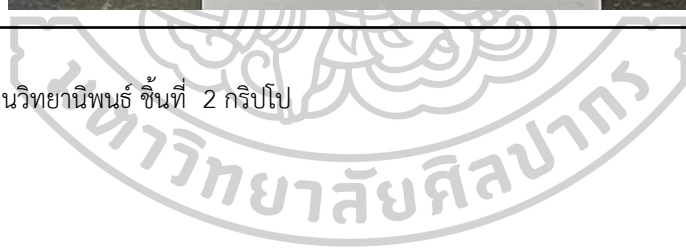

ภาพที่ 50 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 กริปโป

ภาพที่ 51 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 กริปโป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รูปลักษณ์สัตว์ผสมในจินตนาการ” ผู้สร้างสรรค์ได้รับแรงบันดาลใจจากรูปลักษณ์ของสัตว์ ที่มีความงามทางกายวิภาค ซึ่งมีความหมายที่หลากหลาย แสดงออกผ่านความรู้สึกส่วนตัวของผู้สร้างสรรค์ ผสมผสานจินตนาการ เกิดเป็นผลงานรูปทรง 3 มิติ โดยใช้กระบวนการปั้นขึ้นรูปจากดินแล้วนำไปหล่อ เพื่อให้เป็นผลงานที่สมบูรณ์แบบ เป็นเอกภาพ ทางด้านความงามที่สามารถ สัมผัสจับต้องได้และเกิดความประทับใจทางสุนทรีย

ด้วยเหตุนี้ ผู้สร้างสรรค์จึงต้องการถ่ายทอดรูปลักษณ์ของสัตว์มหัศจรรย์จากการผสมรูปสัตว์ เข้าด้วยกันเพื่อแสดงออกถึงนัยยะบางอย่าง และรูปแบบความงามทาง 3 มิติ อันเกิดจากสภาวะข้าง ในจิตใจของตนเองที่มีความอ่อนแออ่อนไหว หาทิศทางลุดพันเป็นอิสระ แล้วสำแดงออกมาผ่านรูปสัตว์ ผสม เพื่อให้เกิดสัตว์ผสมชนิดใหม่ขึ้น แตกต่างไปจากความเป็นจริงทางกายภาพ แต่ยังคงคุณค่าความ งามทางสุนทรียผ่านผลงาน 3 ประติมากรรมแบบเหนือจริง ผู้สร้างสรรค์จึงมุ่งเน้นการแสดงออกถึง รูปลักษณ์ของสัตว์ผสม โดยนำรูปสัตว์ที่มีความงามอันเป็นเอกลักษณ์พิเศษ มาผสมกันกับอวัยวะ สำคัญที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต ของสัตว์ต่างชนิด เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสุนทรียภาพความงามใน จินตนาการและความเข้มแข็งของชีวิต ที่ต้องต่อสู้ดิ้นรน เอาตัวรอด จนเกิดการหลอมรวมความ หลากหลายของสิ่งมีชีวิตให้เป็นเอกภาพเดียวกัน

การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทั้ง ทางด้านความคิดสร้างสรรค์ เนื้อหาที่ถูกนำมาใช้เพื่อส่งเสริมรูปแบบ เกิดเป็นผลงานประติมากรรม 3 มิติ ที่สมบูรณ์แบบจับต้องสัมผัสได้ จึงเกิดเป็นที่มาของการสร้างสรรค์ผลงาน ชุด “รูปลักษณ์สัตว์ผสม ในจินตนาการ” โดยมี ชิ้นงานจำนวน 2 ชิ้น มีการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ดังนี้

วิเคราะห์เนื้อหา เรื่องราวในผลงานสร้างสรรค์

จากการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ชุด “รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ” ผู้สร้างสรรค์ได้รับแรงบันดาลใจจากรูปลักษณะของสัตว์ ที่มีความงดงามทางกายวิภาค ซึ่งมีความหมายที่หลากหลาย เพื่อแสดงออกความรู้สึกส่วนตัวของผู้สร้างสรรค์ ผสมผสานความเป็นเอกภาพทางจินตนาการ ให้เกิดผลงานผ่านทางรูปทรง 3 มิติ โดยใช้กระบวนการทางประติมากรรมมานำเสนอ จึงเป็นที่มาของผลงานสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ได้ดังนี้

เรื่องราว

สัตว์มหัศจรรย์ สัตว์ผสม หรือสัตว์วิเศษ มีมาเนิ่นนานตั้งแต่อดีตโบราณถูกสร้างสรรค์ขึ้นมาอย่างหลากหลายรูปแบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สร้างและบ้างเพื่อใช้ในตำนานคติความเชื่อ ศาสนา ผู้สร้างสรรค์เริ่มสนใจในรูปแบบการผสมสัตว์เข้าด้วยกันเพื่อแสดงออกถึงนัยยะบางอย่างและรูปแบบความงามทาง 3 มิติ อันเกิดจากสภาวะข้างในจิตใจของตนเองที่อ่อนแออ่อนไหว หาทิศทางหลุดพ้นเป็นอิสระแล้วสำแดงออกมาผ่านรูปสัตว์ผสม ที่มีความงามทางสุนทรียภาพทางรูปทรง 3 มิติแบบเหนือจริงโดยใช้สัญลักษณ์ของกวาง ที่ผู้สร้างสรรค์นิยามให้เป็นความอ่อนแอ และนก ที่เป็นสัญลักษณ์ของเสรีภาพ ผสมกันให้มีความหมายใหม่ โดยมุ่งเน้นไปที่รูปแบบ

เนื้อหา

แรงบันดาลใจข้างต้นทำให้ผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงออกถึงรูปลักษณะของสัตว์ผสม โดยนำรูปสัตว์ที่มีความงามอันเป็นเอกลักษณ์พิเศษ มาผสมกันกับอวัยวะสำคัญที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต ของสัตว์ต่างชนิด จนเกิดเป็นความสมดุลของรูปทรง 3 มิติ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสุนทรียภาพความงามในจินตนาการและความเข้มแข็งของชีวิต ที่ต้องต่อสู้ดิ้นรน เอาตัวรอด จนเกิดการหลอมรวมความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตให้เป็นเอกภาพเดียวกัน เพื่อให้ตัวผลงานมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่สร้างขึ้นผู้สร้างสรรค์จึงจำเป็นต้องใช้กระบวนการทางประติมากรรมที่ตนถนัดและชำนาญ สร้างรูปจากเนื้อหาอันเกิดจากสภาวะภายในของตนออกมาโดยใช้สัญลักษณ์ของสัตว์ผสม

วิเคราะห์พัฒนาการด้านขั้นตอนและการสร้างสรรค์ผลงาน

ผู้สร้างสรรค์ผลงาน ชุด “รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ” ก่อให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการทางศิลปะและเนื้อหาเรื่องราว โดยมีจุดมุ่งหมายถึงการสร้างสรรค์ผลงานจากแนวความคิด อันมีขั้นตอนการวิเคราะห์พัฒนาการตามลำดับกระบวนการสร้างสรรค์ ดังนี้

ผู้สร้างสรรค์เริ่มจากการทดลองหาความเป็นไปได้ของความรู้สึกภายในที่จะสามารถแสดงออกมาเป็นผลงานศิลปะได้อย่างชัดเจน ขั้นตอนต่อไป ผู้สร้างสรรค์เริ่มรวบรวมข้อมูลจาก หนังสือภาพถ่ายตามสื่อต่าง ๆ เริ่มลงพื้นที่เพื่อศึกษางานจริงมาประกอบเป็นข้อมูล

หลังจากนั้นเมื่อได้ข้อมูลแล้วจึงนำข้อมูลทั้งทางด้านเนื้อหา และรูปแบบมาประมวลเป็นความคิดและเริ่มค้นหา วิธีการแสดงออกเป็นผลงานประติมากรรม จากนั้น เริ่มลงมือทำแบบภาพร่าง 2 มิติ เมื่อได้ภาพร่าง 2 มิติ แล้วเริ่มลงมือปั้นผลงาน 3 มิติ เพื่อหาความเป็นไปได้ของการสร้างรูปทรงใหม่ เมื่อได้ต้นแบบที่สมบูรณ์จึง นำไปขยายเป็นผลงานจริง

จากการสร้างสรรค์ผลงานกระบวนการขั้นตอนนี้ ผู้สร้างสรรค์นำเสนอผลงานทางความคิดออกมาเป็นรูปทรง 3 มิติ โดยใช้รูปร่างรูปทรงของสัตว์ 2 ชนิดที่มีสัญลักษณ์ด้วยตนเองทั้งคู่ผสมเพื่อให้เกิดสัญลักษณ์ใหม่ ที่มีผลต่อผู้สร้างและผู้ชม จึงเกิดเป็นที่มาของการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รูปลักษณ์สัตว์ผสมในจินตนาการ”

วิเคราะห์พัฒนาการด้านรูปแบบของผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “รูปลักษณ์สัตว์ผสมในจินตนาการ” ผู้สร้างสรรค์ ได้วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ด้านรูปแบบ ดังนี้

ในด้านรูปแบบของผลงาน ผู้สร้างสรรค์ได้คำนึงถึงการปั้นเป็นผลงาน 3 มิติ เป็นหลัก โดยยังคงให้มีส่วนเว้าโค้งและเส้นนำสายตา เพื่อให้ภาพรวมของผลงานมีความสง่างาม เส้นพุ่งขึ้นของโครงสร้างปีก ช่วยให้ผลงานชิ้นที่ 1 มีความสง่างามมี ปริมาตรมวลส่งเสริม ให้น้ำหนักของผลงานมีความสมบูรณ์ เช่นเดียวกับผลงานชิ้นที่ 2 ที่พัฒนาด้านความเคลื่อนไหวของของเส้น ให้มีจังหวะลีลาเพิ่มมากขึ้นเพื่อแสดงถึงชีวิตชีวา การปั้นขึ้นรูปด้วยดินน้ำมันลงบนโฟมช่วยให้มีความใกล้เคียงกับผลงาน 3 มิติ ชิ้นเล็กมากที่สุด รูปที่สร้างจึงปรากฏเป็นสัตว์ผสมตามแนวความคิดผู้สร้างสรรค์ ประกอบด้วยความงามทางสุนทรีย์ และสื่อความหมายที่ชัดเจนลงตัวเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาและวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงาน แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของรูปทรง 3 มิติ ที่สามารถนำเสนอมุมมองทั้งในแง่ความงามทางรูปทรง และความคิดควบคู่ไปด้วยกันอย่างลงตัว จึงเป็นที่มาของการสร้างสรรค์ผลงานชุด “รูปลักษณ์สัตว์ผสมในจินตนาการ” ในครั้งนี้

วิเคราะห์พัฒนาการเกี่ยวกับเทคนิควิธีการ

การสร้างสรรคผลงาน ชุด รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ ในครั้งนี้ผู้สร้างสรรคนำเสนอผ่านผลงานเทคนิค ประติมากรรม โดยนำเอารูปทรงของกวาง และ นก ใช้วัสดุเรซินเป็นวัสดุสร้างสรรคผลงาน เพื่อให้ผลงานมีความแข็งแรง และเป็นผลงานสำเร็จรูปที่อยู่ได้นาน

พัฒนาการเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสร้างสรรคผลงานชุดนี้ มีองค์ประกอบเป็นรูปทรงที่เป็นส่วนสำคัญคือเส้นเป็นส่วนนำสายตา และวัสดุที่นำมาใช้เป็นผลงานประติมากรรม ได้แก่ เรซิน ส่วนวัสดุที่ใช้ในการทำพิมพ์ได้แก่ ยางซิลิโคน ปูนพลาสติกเป็นส่วนสำคัญและลวดเหล็ก 2 หุนยูนิเทนโฟมไม้ กระดานรองพื้น 40 x 35 เซนติเมตร กระดาษทรายหยาบละเอียด คีม กรรไกร ตลับเมตร ดินน้ำมัน ขี้ผึ้งกรรไกรตัดเหล็ก กาว ตะปู ขี้ผึ้ง พาราฟิน เทียนเหนียว เรซิน โยมะพร้าว สีโปสเตอร์ เป็นต้น อุปกรณ์ที่ใช้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของตัวชิ้นงานเป็นสำคัญ

วิเคราะห์ภูมิหลังและสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรคผลงาน

ผลงานชุดนี้เกิดจากรวบรวมข้อมูลและการศึกษาค้นคว้า ผู้สร้างสรรคได้รับแรงบันดาลใจทางรูปลักษณะของสัตว์ ที่มีความงดงามทางกายวิภาค ซึ่งมีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อแสดงออกความรู้สึกส่วนตัวของผู้สร้างสรรค ผสมผสานความเป็นเอกภาพทางจินตนาการ ให้เกิดผลงานผ่านทางรูปทรง 3 มิติ โดยใช้กระบวนการปั้นขึ้นรูปจาก ดินแล้วนำไปหล่อ เพื่อให้เป็นผลงานที่สำเร็จรูปสัมผัสจับต้องได้และเกิดความประทับใจทางสุนทรีย

ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้สร้างสรรคต้องการถ่ายทอด สัตว์มหัศจรรย์รูปแบบการผสมสัตว์เข้าด้วยกัน เพื่อแสดงออกถึงนัยยะบางอย่างและรูปแบบความงามทาง 3 มิติ โดยเกิดจากสภาวะข้างในจิตใจของตนเองที่มีความอ่อนแอ หาทงหลุดพ้นเป็นอิสระแล้วสำแดงออกมาผ่านรูปสัตว์ผสม เพื่อให้เกิดสัตว์ผสมชนิดใหม่ขึ้น แตกต่างไปจากความเป็นจริงทางกายภาพ แต่ยังคงความงามทางสุนทรียผ่านผลงาน 3 มิติแบบเหนือจริง ผู้สร้างสรรคจึงแสดงออกถึงรูปลักษณะของสัตว์ผสม โดยนำรูปสัตว์ที่มีความงามอันเป็นเอกลักษณ์พิเศษ มาผสมกันกับอวัยวะสำคัญที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ต่างชนิด เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสุนทรียภาพความงามในจินตนาการและ ความเข้มแข็งของชีวิต ที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนเอาตัวรอด จนเกิดการหลอมรวมความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตให้เป็นเอกภาพเดียวกัน

การสร้างสรรคผลงานชุดนี้ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรคผลงานทั้งทางด้านความคิดและอิทธิพลสิ่งแวดล้อมทางด้านศิลปะไทยโบราณ เช่น สัตว์หิมพานต์ และหนังสือ

ภาพสัตว์หิมพานต์โดย ศาสตราจารย์สุรศักดิ์ เจริญวงศ์ ตลอดจนอิทธิพลศิลปะป็นอย่าง อาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ ตลอดจนเนื้อหาที่ถูกลำเอียงมาใช้เพื่อส่งเสริมรูปแบบของกายภาพที่ถูกลำเอียงมาผสม ให้เกิดเป็นผลงาน 3 มิติ ที่สมบูรณ์แบบจับต้องได้ทางสุนทรียภาพ จึงเกิดเป็นที่มาของการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ชุดนี้ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้แนวความคิดเรื่องการสร้างรูปลักษณะของสัตว์ที่อ่อนแอให้แลดูเข้มแข็ง โดยใช้กวางเป็นสื่อหลักแต่เลือกใช้สายพันธุ์ของสมันเข้ามาผสมกับนก ทางด้านรูปแบบนั้นยังคงเป็นผลงานที่ไม่มีรายละเอียดที่ครบถ้วนสมบูรณ์ เพราะเป็นขั้นตอนของการศึกษาเพื่อค้นหาความเป็นไปได้ของรูปทรงที่สมบูรณ์แบบของการผสมรูปสัตว์ 3 มิติ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ” ผู้สร้างสรรค์ได้รับแรงบันดาลใจจากรูปลักษณะของสัตว์ ที่มีความงดงามทางกายวิภาค ซึ่งมีความหมายที่หลากหลาย เพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกส่วนตัวของผู้สร้างสรรค์ ผสมผสานความเป็นเอกภาพทางจินตนาการ เกิดเป็นผลงานรูปทรง 3 มิติ โดยใช้กระบวนการปั้นขึ้นรูปจากดินแล้วนำไปหล่อ เพื่อให้เป็นผลงานสำเร็จรูป สัมผัสจับต้องได้และสร้างความประทับใจทางสุนทรีย

ผู้สร้างสรรค์ต้องการถ่ายทอดรูปลักษณะสัตว์มหัศจรรย์โดยการผสมรูปสัตว์เข้าด้วยกันเพื่อแสดงออกถึงนัยยะบางอย่างและนำเสนอรูปแบบความงามทาง 3 มิติ ซึ่งเกิดจากสภาวะข้างในจิตใจของตนเองที่มีความอ่อนแอแต่ต้องการหาทางหลุดพ้นเป็นอิสระแล้วสำแดงออกมาผ่านรูปสัตว์ผสมเพื่อให้เกิดรูปแบบของสัตว์ผสมชนิดใหม่ขึ้น แตกต่างไปจากความเป็นจริงทางกายภาพ แต่ยังคงความงามทางสุนทรียผ่านผลงาน 3 มิติ แบบเหนือจริง ผู้สร้างสรรค์จึงแสดงออกถึงรูปลักษณะของสัตว์ผสมโดยนำรูปสัตว์ที่มีความงามอันเป็นเอกลักษณ์พิเศษ มาผสมกันกับอวัยวะสำคัญที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ต่างชนิด เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสุนทรียภาพความงามในจินตนาการและความเข้มแข็งของชีวิตที่ต้องต่อสู้ดิ้นรน เอาตัวรอด จนเกิดการหลอมรวมความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตให้เป็นเอกภาพเดียวกัน

ในด้านรูปแบบ ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้รูปทรงของกวางเป็นส่วนลำตัว ขาหลัง หาง เขา และใช้ส่วนของนกเป็นส่วนผสมคือ มีหัว ปีก ขาหน้า ลักษณะท่าทางเป็นการเดินอย่างสง่างาม ปีกสยายขึ้นชูผงาด เป็นอันเสร็จสมบูรณ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ผู้สร้างสรรค์ได้รับแรงบันดาลใจจากรูปลักษณะของสัตว์ ที่มีความงดงามทางกายวิภาค ซึ่งมีความหมายที่หลากหลาย แสดงออกความรู้สึกส่วนตัวของผู้สร้างสรรค์ ผสมผสานความเป็นเอกภาพทางจินตนาการ เกิดเป็นผลงานรูปทรง 3 มิติ โดยใช้กระบวนการปั้นขึ้นรูปจากดินแล้วนำไปหล่อ เพื่อให้เป็นผลงานที่สำเร็จรูป สัมผัสจับต้องได้และสร้างความประทับใจทางสุนทรีย ผู้สร้างสรรค์ต้องการถ่ายทอด สัตว์มหัศจรรย์รูปแบบการผสมสัตว์เข้าด้วยกันเพื่อแสดงออกถึงนัยยะของความเข้มแข็ง ผ่านรูปแบบความงามทาง 3 มิติ ซึ่งเกิดจากสภาวะข้างในจิตใจของตนเองที่อ่อนแอ หาทางหลุดพ้นเป็นอิสระแล้วสำแดงออกมาผ่านรูปสัตว์ผสม ซึ่งแตกต่างไปจากความเป็นจริงทางกายภาพ แต่ยังคงคุณค่าความงามทางสุนทรียผ่านผลงาน 3 มิติ แบบเหนือจริง ผู้สร้างสรรค์จึงแสดงออกถึงรูปลักษณะของสัตว์ผสม โดยนำรูปสัตว์ที่มีความงามอันเป็นเอกลักษณ์พิเศษ มาผสมกันกับอวัยวะสำคัญที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ต่างชนิดกัน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสุนทรียภาพความงามในจินตนาการและความเข้มแข็งของชีวิต ที่ต้องต่อสู้ดิ้นรน เอาตัวรอดจนเกิดการหลอมรวมความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตที่เพิ่มเติมขึ้นมา ดังจะเห็นว่าผลงานชิ้นที่ 2 นี้จะเน้นเรื่องของสรีระร่างกาย ที่มีความเคลื่อนไหว สนุกสนานมากขึ้น และยังคงเน้นการผสมรูปกว้างและนกให้เป็นเอกภาพเดียวกัน ด้านรูปแบบ ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้รูปทรงของกว้างเป็นส่วนลำตัว ขาหน้า หาง เขา และใช้ ส่วนของนกเป็นส่วนผสมคือ มีหัว ปีก ขาหลัง ซึ่งจะอยู่สลับจากชิ้นที่ 1 ลักษณะท่าทางเป็นการกำลังจะบินขึ้น โดยมีขาเดียวแตะพื้นเพื่อเพิ่มความท้าทาย ปีก 2 ข้างอยู่ข้างลำตัวพุงให้รูปทรงดูเบาลอย ม่านตาเบิกโพรง ใบหูผึ่งผายพร้อมฟังเสียงเพื่อรับเสียงหรือสัญญาณระยะไกล

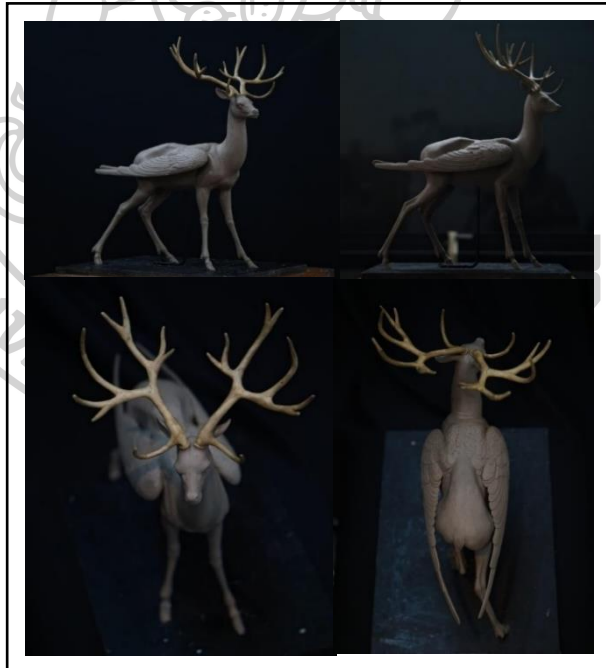
ภาพที่ 52 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 53 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ภาพที่ 54 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 55 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

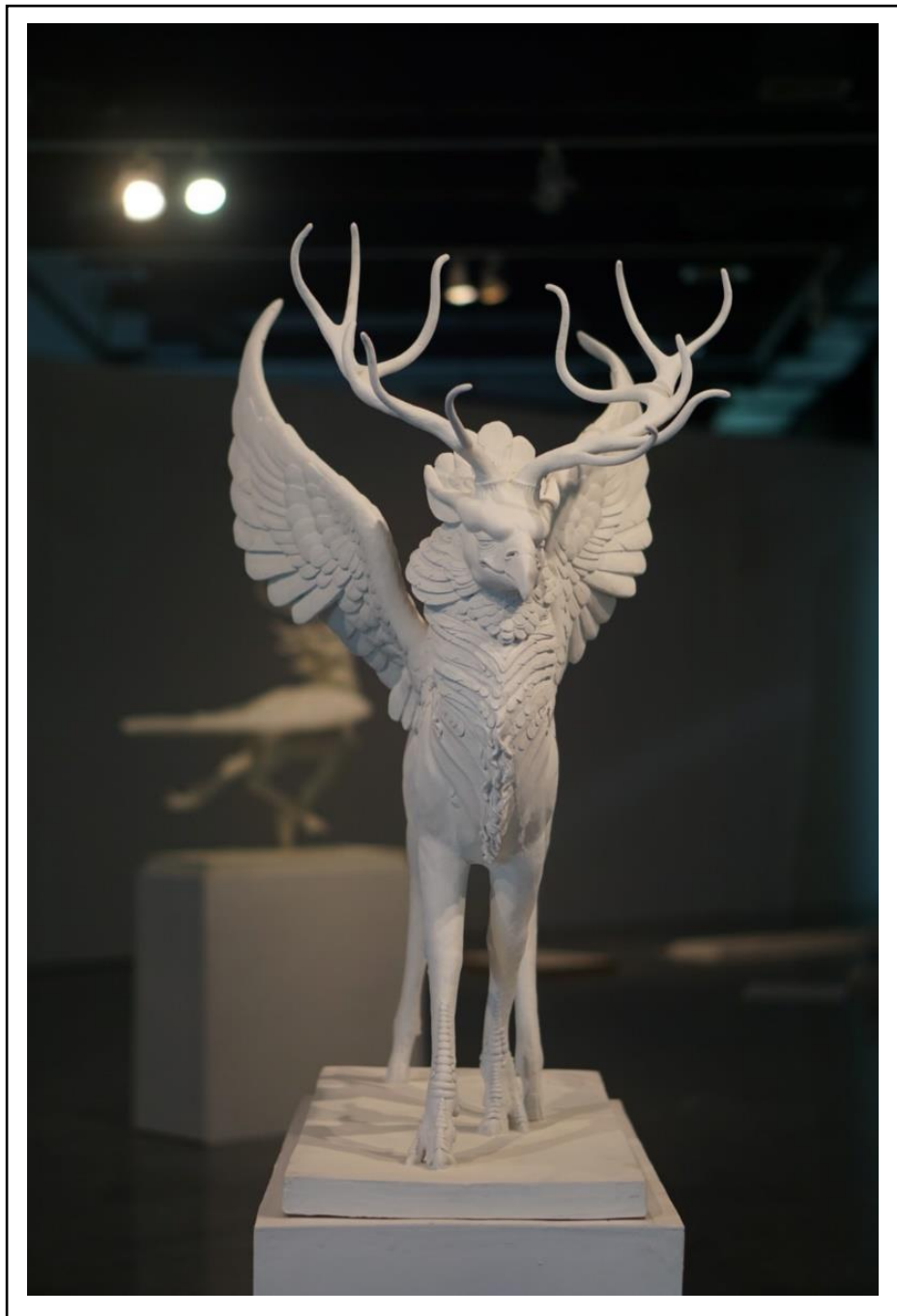

ภาพที่ 56 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5

ภาพที่ 57 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6

ภาพที่ 58 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน กริปโป

ขนาด 70 x 90 x 100 เซนติเมตร

เทคนิค ปั้นหล่อ เรซิน

ปี 2566

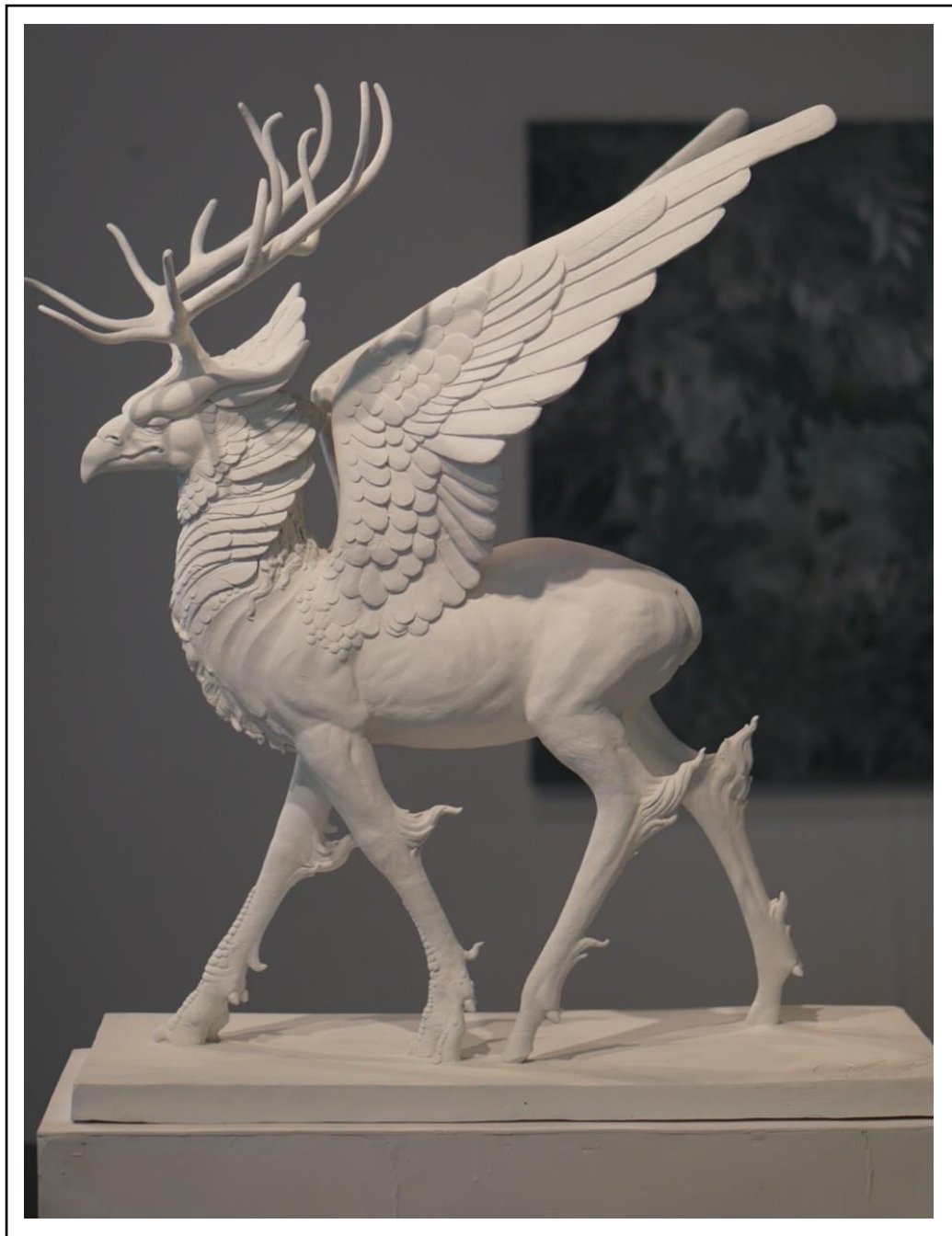
ภาพที่ 59 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน กริปโป

ขนาด 70 x 90 x 100 เซนติเมตร

เทคนิค ปั้นหล่อเรซิน

ปี 2566

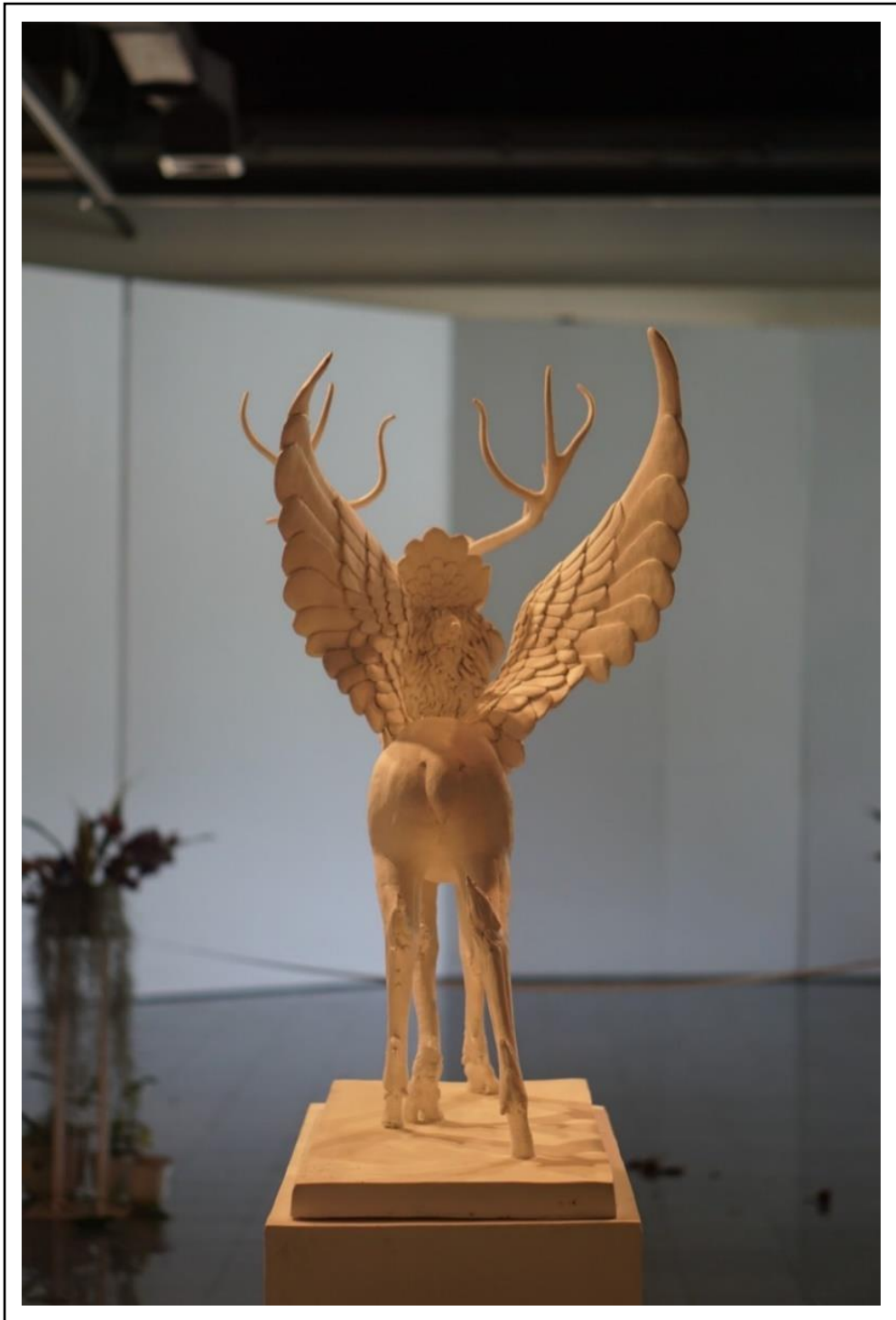
ภาพที่ 60 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน กริปโป

ขนาด 70 x 90 x 100 เซนติเมตร

เทคนิค ปั้นหล่อเรซิน

ปี 2566

ภาพที่ 61 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน กริปโป

ขนาด 70 x 90 x 100 เซนติเมตร

เทคนิค ปั่นหล่อเรซิน

ปี 2566

ภาพที่ 62 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน กริปโป

ขนาด 70 x 120 x 100 เซนติเมตร

เทคนิค ปั้นหล่อเรซิน

ปี 2566

ภาพที่ 63 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน กริปโป

ขนาด 70 x 120 x 100 เซนติเมตร

เทคนิค ปั้นหล่อเรซิน

ปี 2566

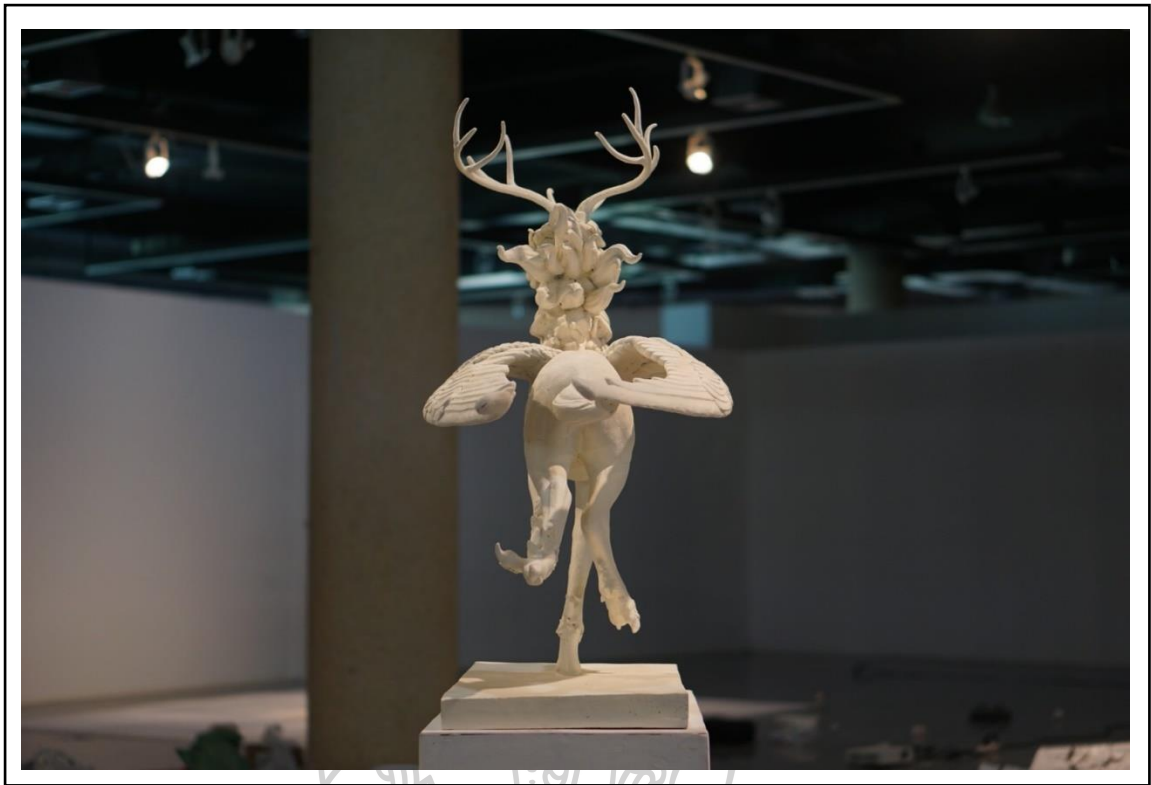
ภาพที่ 64 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน กริปโป

ขนาด 70 x 120 x 100 เซนติเมตร

เทคนิค ปั้นหล่อเรซิน

ปี 2566

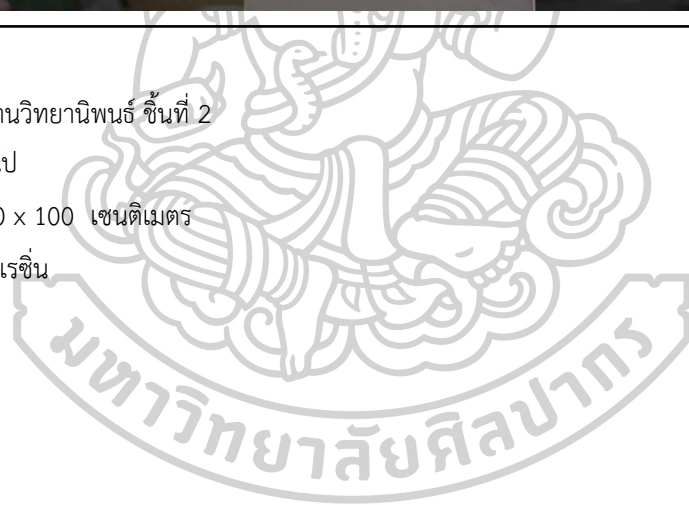
ภาพที่ 65 ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน กริปโป

ขนาด 70 x 120 x 100 เซนติเมตร

เทคนิค ปั้นหล่อเรซิน

ปี 2566

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการสร้างสรรค์

ผลงานวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ “รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ” ผู้สร้างสรรค์ได้สรุปผลการสร้างสรรค์เป็นเนื้อหาในรูปแบบวิทยานิพนธ์ทั้งหมด โดยครอบคลุมวัตถุประสงค์ สมมุติฐาน วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์ และผลงานสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์ได้ทำการรวบรวมเนื้อหาทั้งทางด้านเอกสาร ข้อมูลทางรูปแบบ และอิทธิพลของศิลปินท่านอื่น รวมถึงข้อมูลภาคสนาม นำไปสู่ขั้นตอนการประมวลความคิด ด้านเทคนิค รูปแบบ แล้วนำมาสร้างสรรค์ตามขั้นตอน ให้ความสอดคล้องกันทั้งทางด้านเนื้อหา เรื่องราว และ รูปทรงทาง 3 มิติ แสดงออกผ่านเทคนิคปั้นหล่อเรซิน โดยมีประเด็นสำคัญเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้คือ

ผู้สร้างสรรค์ได้แรงบันดาลใจจากรูปทรงของสัตว์ที่มีความงามโดยธรรมชาติเมื่อนำมาผสมกันแล้วย่อมเกิดรูปแบบและความหมายใหม่ซึ่งได้มาจากความรู้สึจากสภาวะภายในจิตใจของตัวผู้สร้างสรรค์ และเมื่อความหมายของสัญลักษณ์จากสัตว์ ก่อเกิดเป็นความงามทางรูปทรง 3 มิติ ผู้สร้างสรรค์จึงนำแรงบันดาลใจข้างต้นมาสร้างสรรค์ โดยนำรูปทรงของกวางแทนสัญลักษณ์ของความอ่อนแอ และนก สัญลักษณ์ของอิสรภาพ ซึ่งได้มาจากความอ่อนแอของตนเองที่ต้องการจะใช้ชีวิตได้อย่างเข้มแข็งและมีความสุขมีอิสระเสรีขึ้น ด้วยการผสมผสานอวัยวะของสัตว์ต่างชนิดและสายพันธุ์ เพื่อให้เกิดความหมาย และรูปแบบที่มีความงามทางรูปทรง 3 มิติ

จากข้างต้น ทำให้ผู้สร้างสรรค์ถ่ายทอดเรื่องราวโดยกำหนดแนวคิดจากแรงบันดาลใจ มุ่งเน้นสร้างสรรค์ผลงานศิลปะให้เป็นรูปธรรมทั้งทางด้านภายนอก และภายใน โดยภายนอกนั้น รูปทรงของงานประติมากรรม กวาง และนก เมื่อรวมกันแล้วจึงเกิดสัตว์ผสมชนิดใหม่ที่ดู ท่าทางสง่างามเข้มแข็ง ส่วนภายในนั้นเป็นรูปของความอ่อนแอที่ต้องการ มีชีวิตอิสระ เข้มแข็งและเด็ดเดี่ยว โดยศึกษาเอกสาร ข้อมูล รูปแบบ ศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ที่มาความสำคัญ กายภาพของสัตว์ กวาง นก ที่นำมาผสม เทคนิคการปั้น หล่อเป็นผลงานประติมากรรม 3 มิติ

การสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้ ผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงออกถึงรูปลักษณะของสัตว์ผสม โดยนำรูปสัตว์ที่มีความงามอันเป็นเอกลักษณ์พิเศษ มาผสมกันกับอวัยวะสำคัญที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ต่างชนิด จนเกิดเป็นความสมดุลของรูปทรง 3 มิติ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสุนทรียภาพความ

งามในจินตนาการและความเข้มแข็งของชีวิต ที่ต้องต่อสู้ดิ้นรน เอาตัวรอด จนเกิดการหลอมรวมความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตให้เป็นเอกภาพเดียวกัน

สรุปผลงานสร้างสรรค์ชุด “รูปลักษณะสัตว์ผสมในจินตนาการ” ผู้สร้างสรรค์มีความเข้าใจในวิธีการสร้างรูปลักษณะของสัตว์ผสม โดยมีนัยยะจากรูปสัตว์ที่หยิบยกมาผสมเพื่อให้เกิดความหมายของรูปทรง 3 มิติ ตาม แนวคิด รูปแบบ เทคนิควิธีการ ซึ่งมีกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์รูปแบบผลงานประติมากรรม จำนวน 2 ชิ้น

ข้อเสนอแนะในการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้สร้างสรรค์เล็งเห็นว่าการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม 3 มิติ ใช้ระยะเวลาและกระบวนการในการสร้างสรรค์โดยประกอบด้วยเนื้อหา ในด้านแนวคิด การใช้รูปแบบของสัตว์ต่อไปที่แตกต่างจากกว้าง และนกลมมาผสมกัน อาจเป็นที่น่าสนใจ ถึงการต่อยอดทางความคิดและสัญญาะใหม่ที่ได้จากสัตว์ผสมตัวต่อ ๆ ในอนาคตไป และในด้านเทคนิควิธีการรวมไปถึงขั้นตอนการศึกษาข้อมูลจากผลงานศิลปกรรมของศิลปินท่านอื่น ๆ เพื่อให้ผลงานมีการพัฒนาต่อยอดไปจากเดิมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งกระบวนการ 3 มิติ นั้นแสดงผลให้เห็นเป็นประจักษ์ทั้งทางด้าน รูปสัมผัส และการมองเห็นแต่จะยังคงใช้เวลานานในการสร้างสรรค์ เพื่อจะให้ผลงานได้สร้างสรรค์ต่อยอดได้ ผู้สร้างสรรค์เล็งเห็นถึงวัสดุที่สามารถเพิ่มเติมเข้ากับตัวของผลงาน ซึ่งจะสามารถลดระยะเวลาในการสร้างสรรค์และยังสามารถเพิ่มเนื้อหารื่องราวลงบนตัวของชิ้นงานได้มากขึ้น ตลอดจนการสร้างงาน ทาง 2 มิติ ที่จะสามารถรองรับแนวคิดเพื่อให้ผลงานได้ถูกแสดงออกมาผ่านจินตนาการสู่สายตาผู้ชม

จากการที่ผู้สร้างสรรค์ได้ถ่ายทอดมุมมองและสุนทรียภาพความงามในจินตนาการ ซึ่งได้นำออกสู่ผลงานผ่านกระบวนการสร้างสรรค์และการแสดงผลงานศิลปะในรูปแบบ 3 มิติ ด้วยการนำเสนอรูปลักษณะของสัตว์หลากหลายชนิดมาผสมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสร้างสรรค์สัตว์มหัศจรรย์รูปแบบ 3 มิติ ตลอดการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะชุดนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้รับคำชี้แนะรวมถึงองค์ความรู้จากเหล่าคณาจารย์ ที่มีส่วนช่วยให้ผลงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ก่อให้เกิดการสร้างสรรคผลงานที่สะท้อนถึงพัฒนาการทางด้านแนวความคิดและรูปแบบ รวมถึงแนวทางที่จะสามารถใช้ในการแก้ปัญหาได้ เพื่อให้ตัวผลงานมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่สร้างขึ้นมา ผู้สร้างสรรค์จึงจำเป็นต้องใช้กระบวนการทางประติมากรรมที่มุ่งเน้นการแสดงออกทางด้านทักษะฝีมือ สร้างรูปทรงจากเนื้อหาที่เกิดขึ้นจากสภาวะภายในของตนออกมาโดยใช้สัญญาะของสัตว์ผสม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้จะก่อให้เกิดการประยุกต์ใช้ในทางสร้างสรรค์ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในอนาคตต่อไป

รายการอ้างอิง

- คอสมอส, (2560). สัตว์พิสดาร. กรุงเทพฯ, ไทยควอลิตี้บุ๊กส์.
- ธนพร อินพุ่ม, "สัตว์ป่าสงวนในประเทศไทย." Retrieved 1 เมษายน 2566, from <https://library.parliament.go.th/th/radioscript/rr2565-sep2>.
- พระไชยา ดิถขวิโร (วรรรภา), (2557). ศึกษาวิเคราะห์พุทธปรัชญาเถรวาทที่ปรากฏในสัตว์มงคลตามคติชาวจีน. กรุงเทพฯ, ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์.
- มติชนออนไลน์, "รู้จักสัตว์ 10 “สัตว์มหัศจรรย์ ก่อนดู fantastic beast and where to find them”. Retrieved 1 เมษายน 2566, from https://www.matichon.co.th/entertainment/news_365760.
- วิภาวี บริบูรณ์, (2562). ศิลปะการเขียนสัตว์หิมพานต์. กรุงเทพฯ, ไทยควอลิตี้บุ๊กส์.
- สุรศักดิ์ เจริญวงศ์, (2557). ภาพสัตว์หิมพานต์ในจินตนาการ. กรุงเทพฯ, คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ภูมิวิรินทร์ ใจบุญ
วัน เดือน ปี เกิด	13 ธันวาคม 2540
สถานที่เกิด	นครปฐม
วุฒิการศึกษา	2560 - ปริญญาศิลปบัณฑิต ประติมากรรมไทย คณะศิลปประจําชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาลัยเพาะช่าง 2564 - ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต หลักสูตรสาขาวิชาทัศนศิลป์ ภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	40 ต.ทุ่งกระพังโหม อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม
รางวัลที่ได้รับ	2564 - รวมแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่ 38 2563 - แสดงงานศิลปนิพนธ์ยอดเยี่ยม 2562 - รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 ประเภทเยาวชน การประกวดศิลปะปูนปั้นแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 19 2561 - รางวัลชนะเลิศ ประเภทเยาวชน การประกวดศิลปะปูนปั้นแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 18 2560 - รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ประเภทเยาวชน การประกวดศิลปะปูนปั้นแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 17